

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

**ES politiku instrumentu un
citas ārējās finanšu palīdzības
izmantošanas iespējas
Kurzemes plānošanas reģionā
dažādās nozarēs**

SIA „NK Konsultāciju birojs”

Pētījums „ES politiku instrumentu un citas ārējās finanšu palīdzības izmantošanas iespējas Kurzemes plānošanas reģionā dažādās nozarēs” ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par pētījuma „ES politiku instrumentu un citas ārējās finanšu palīdzības izmantošanas iespējas Kurzemes plānošanas reģionā dažādās nozarēs” saturu atbild Kurzemes plānošanas reģions.

Saturs

Saturs	2
Kopsavilkums	3
Ievads	7
Pieņemtie apzīmējumi.....	11
1. Finanšu instrumentu izvērtējums Kurzemes reģionā	12
1.1. Izmantotie finanšu instrumenti Kurzemes plānošanas reģionā	14
1.1.1. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībām un to institūcijām kopējais piesaistītais līdzfinansējums no finanšu instrumentiem	14
1.1.2. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībām un to institūcijām piesaistītā līdzfinansējuma apskats	19
1.1.3. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību un to institūciju eiropas savienības projektu analīze	31
1.2. Finanšu instrumentu trūkumi un priekšrocības.....	37
2. Finanšu instrumentu izmantošanas analīze.....	43
2.1. Projektu sagatavošana un noraidīšana	45
2.2. Projektu ieviešana	47
2.3. Sadarbības iestāžu vērtējums	49
2.4. Informācijas par pieejamo finansējumu ieguve	50
3. Rekomendācijas	50
3.1. Priekšlikumi finanšu instrumentu plānošanai 2014. – 2020.gadam.....	51
3.2. Priekšlikumi reģionāla līmeņa sadarbības projektu idejām	52
3.3. Priekšlikumi pašvaldību speciālistu kapacitātes celšanas pasākumiem.....	54
Izmantotās informācijas un datu avoti	57
Pielikumi	58

Kopsavilkums

Pētījumā par Eiropas Savienības politiku instrumentu un citas ārējās finanšu palīdzības izmantošanas iespējām Kurzemes plānošanas reģiona dažādās nozarēs tiks izvērtēta 2007.-2013.gada ES plānošanas perioda finanšu instrumentu ieviešana Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada 30.septembrim.

Pētījuma ietvaros veiktas 14 pašvaldību (70% no Kurzemes reģiona pašvaldībām) attīstības nodaļu darbinieku aptaujas par ES projektu sagatavošanu, ieviešanu, projektu sadarbības iestāžu vērtējumu, informācijas par ES fondiem pieejamību, pašvaldības kapacitāti, projektu noraidīšanas iemesliem un finanšu instrumenta priekšrocībām, iespējām un trūkumiem.

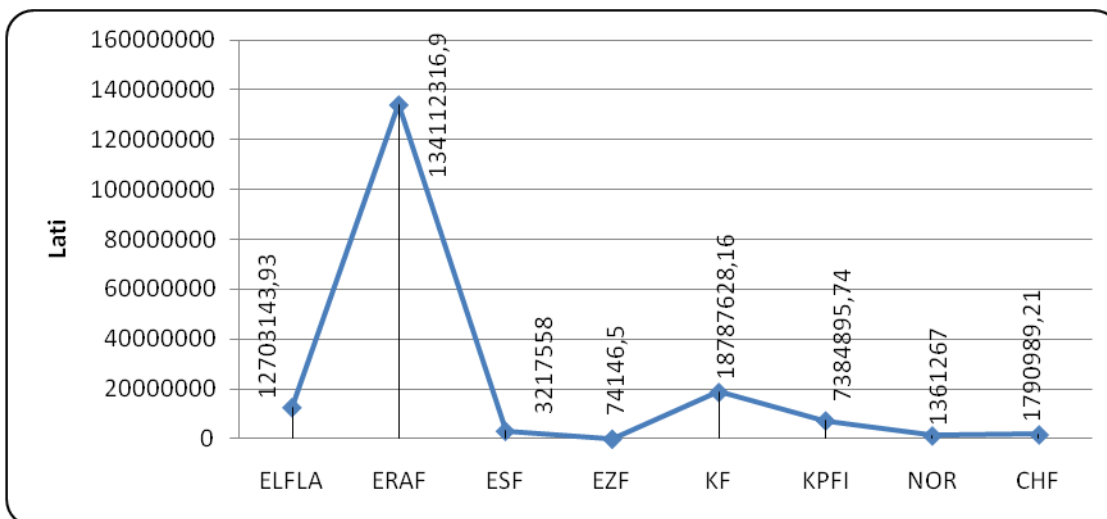
Pētījuma gaitā apkopoti dati par piesaistītā finansējuma apjomu, īpatsvaru un projektu skaitu pa nozarēm un pašvaldību teritorijām un īstenoto projektu atbilstību pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī par iesniegto un noraidīto projektu skaitu, noraidījuma iemesliem, analizējot atbilstību

administratīvajiem un kvalitatīvajiem kritērijiem.

Pētījums veikts pamatojoties uz vadošo iestāžu, sadarbības iestāžu un pašvaldību sniegto, kā arī fokusgrupās un intervijās iegūto informāciju.

Vislielākais Kurzemes plānošanas reģionā piesaistītais Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas finansējuma apjoms no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim ir no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (74,7 %), salīdzinoši pārējo finanšu instrumentu līdzfinansējuma kopējais apjoms ir neliels.

ERAF līdzfinansējums kopā Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās ir piesaistīts 134,1 milj. latu apmērā, no ELFLA finansējuma piesaistīts kā līdzfinansējums 12,7 milj. latu, no EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta – 1,36 milj. latu, no KF – 18,7 milj. latu, no Latvijas Šveices sadarbības programmas – Latvijas valsts un Šveices līdzfinansējums 1,79 milj. latu, no ESF – 3,21 milj. latu, no EZF – 0,07 milj. latu, no KPFI – 7,3 milj. latu apmērā (detalizētu informāciju skatīt 1.attēlā).

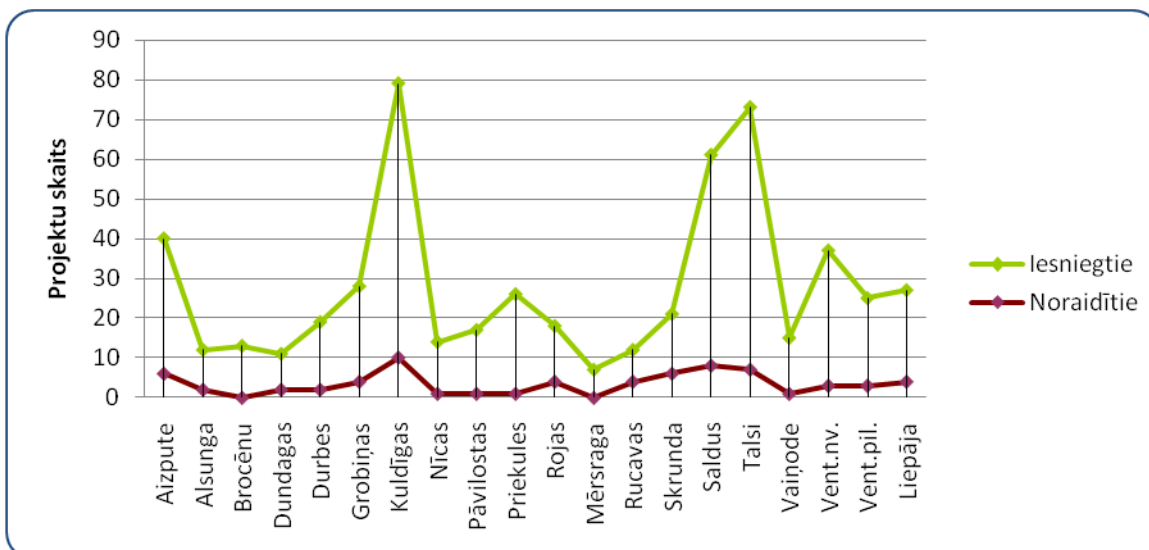

1.attēls. Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītais līdzfinansējums Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Līdz ar to arī skaita ziņā visvairāk Kurzemes reģiona pašvaldībās ir bijuši un tiek īstenoti ERAF projekti, pēc tam nāk ELFLA projekti. Lielākā daļa projektu ir īstenošanas stadijā, izņemot ELFLA līdzfinansētos projektus.

Visvairāk finanšu instrumentu līdzfinansējumu projektiem ir

piesaistījušas Kuldīgas, Talsu un Saldus novadu pašvaldības (sk.2.attēlu). Līderi projektu skaita ziņā ir Saldus un Talsu pašvaldības (vairāk par 50 projektiem). Nākamā lielākā pašvaldību grupa projektu skaita ziņā ir Aizputes, Grobiņas, Priekules, Ventspils novada, Ventspils pilsētas un Liepājas pilsētas pašvaldības.

2.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību un to institūciju iesniegto un noraidīto projektu skaits no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģionā par vienu no veiksmīgākajiem tika novērtēts Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments, jo projekta īstenošanas gaita bija viegla un saprotama. Pārējiem finanšu instrumentu līdzfinansētiem projektiem ir daudz gan pozitīvo, gan negatīvo aspektu. Piemēram, Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmās tiek piedāvāts plašs pakalpojumu klāsts un tām ir daudz kopīgu elementu ar citām ES programmām. Pie negatīvajām iezīmēm jāmin garā projektu saskaņošanas procedūra, problēmas projektu administrēšanā, atsaucības trūkums partneru piesaistē. Savukārt Lietuvas un Latvijas projektos pastāv projektu administrēšanas problēmas, kas izpaužas neefektīvā komunikācijā.

Vislielākās grūtības Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās ir saistītas ar Eiropas Sociālā fonda projektiem. Tajos ir vislielākais administratīvais slogs.

Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Kohēzijas fonda projektos tiek atzīmēta atšķirīga kontrolējošo iestāžu normatīvo aktu interpretācija un sadarbības trūkums pašvaldību starpā.

Aptuveni 80-89% projekta iesniegumus gatavo paši pašvaldību darbinieki. Ārējie resursi tiek piesaistīti, ja projekta specifika sniedzas ārpus pašvaldības speciālistu kompetences vai pārsniedz pašvaldības kapacitāti, piemēram, sarežģītos būvniecības projektos izmaksu un tehniski ekonomisko pamatojumu izstrādē,

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

kā arī gadījumos, kad vadošais partneris un projekta iesniedzējs ir cita sadarbības iestāde.

Sadarbības iestāžu spēju un kompetenci sniegt nepieciešamās konsultācijas un informāciju pašvaldību darbinieki vērtē katrai sadarbības iestādei ļoti atšķirīgi. Spējas un kompetence nereti ir atkarīga no konkrētā atbildīgā darbinieka – kontaktpersonas pieredzes un kompetences, tomēr ap 90 % pašvaldību darbinieki pozitīvi vērtē sadarbību ar LAD, CFLA un VRAA, bet negatīvi – ar LIAA un VIAA.

Vislielākās grūtības projektu ieviešanas gaitā pašvaldību darbiniekiem sagādā administrējošo iestāžu dažādās prasības atskaišu un citu dokumentu sagatavošanā. Katrai projektu programmai un katrai starpniekinstitūcijai (CFLA, LIAA, LAD, VIAA) ir citādas prasības, citādas veidlapas, citādi pat dokumentu noformējuma noteikumi, citāda savstarpējās komunikācijas un informācijas apmaiņas prakse.

Liela daļa pašvaldību darbinieku norāda, ka ir nepieciešamas visu veidu projektu vadības apmācības, projektu finanšu vadība, apmācības par projektu iepirkuma procedūrām, svešvalodu (angļu) valodas apmācības, uzlabot prasmes analizēt un atspoguļot informāciju projektu pieteikumos.

Ieteikumi un rekomendācijas plānojot 2014. – 2020.gada ES finanšu instrumentu sadali reģionu attīstībai:

- Lielāks finansējuma īpatsvars būtu jānosaka pēc teritoriālā principa atbilstoši vietējiem plānošanas dokumentiem;
- Būtu nepieciešams līdzfinansējums tehnoloģiju (industriālajiem) parkiem, pievedceļiem u.c. infrastruktūrai, teritorijas sagatavošanai uzņēmējdarbības un privāto investīciju atbalstam;
- Būtu nepieciešams līdzfinansējums ceļiem, ielām, tiltiem, it īpaši novada funkcionēšanai un centra sasniedzamībai nozīmīgajiem ceļiem;
- Būtu nepieciešams līdzfinansējums izglītības iestāžu rekonstrukcijai – īpaši iekštelpas, iekšējie tīkli u.c.
- Būtu nepieciešams līdzfinansējums kultūras un izklaides objektu, atpūtas teritoriju un zaļo zonu sakārtošanai;
- Būtu nepieciešams finansējums degradēto objektu demontāžai, vides sanācijai;
- Būtu nepieciešams finansējums IKT un sakaru pārklājumam lauku teritorijās un to dzīvotspējas atbalstam;
- Būtu nepieciešams pārdalīt finansējumu visā Latvijas teritorijā vienlīdzīgi, nevis tikai attīstības centriem.

Ievads

Pētījuma izstrādes pamatojums

Pētījums tiek izstrādāts pamatojoties uz Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) un SIA „NK Konsultāciju birojs” 2011.gada 28.novembrī noslēgto līgumu Nr. 4-3/KAPAC/022/02 Eiropas Sociālā fonda projekta „Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību kapacitātes paaugstināšana ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” (turpmāk – Projekts) ietvaros.

Projekta mērķi

Projekta **vispārējais mērķis** ir piesaistīt un izmantot iedzīvotāju interesēs Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansu līdzekļus cilvēkresursu kvalitātes paaugstināšanai, savukārt Projekta **tiešais mērķis** ir veicināt KPR pašvaldību un to iestāžu darbinieku izpratnes pilnveidošanos par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu virzieniem un nosacījumiem, kā arī paaugstināt kapacitāti projektu sagatavošanas un vadīšanas jomās, tai skaitā, pētījuma izstrāde par ES politiku instrumentu un citas ārējās

finanšu palīdzības izmantošanas iespējām KPR dažādās nozarēs.

Pētījuma aptvērumš

Pētījumā par Eiropas Savienības politiku instrumentu un citas ārējās finanšu palīdzības izmantošanas iespējām Kurzemes plānošanas reģiona dažādās nozarēs (turpmāk – Pētījums) tiks izvērtēta 2007.-2013.gada ES plānošanas perioda finanšu instrumentu ieviešana Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada 30.septembrim. Izvērtējums tika veikts par šādiem finanšu instrumentiem:

1. Kohēzijas fonds;
2. Eiropas reģionālais attīstības fonds (ERAF);
3. Eiropas sociālais fonds (ESF);
4. Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmas:
 - 4.1. Igaunijas - Latvijas programma;
 - 4.2. Latvijas - Lietuvas programma;
 - 4.3. Centrālāltijas Interreg IVA programma;

- 4.4. Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma;
- 4.5. Interreg IV C;
5. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments un Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments;
6. Lauku attīstības programma;
7. Eiropas Zivsaimniecības fonds;
8. Klimata pārmaiņu finanšu instruments.

Pētījuma ierobežojumi

Pētījumā tiek analizēti tikai 1. un 3.darbības programmas projekti, kuru finansējuma saņēmēji ir pašvaldības, to iestādes vai kapitālsabiedrības. 2.darbības programma netiek analizēta, jo tās mērķgrupas ir zinātniskās institūcijas, komersanti, augstākās izglītības iestādes, biedrības, atsevišķos gadījumos pašvaldības (dažkārt jau iepriekš noteiktas pašvaldības, piemēram, Rīga), līdz ar to šīs programmas finansējumu Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības faktiski nav izmantojušas.

Pētījuma saturs

Pētījumā tiek iekļauta arī analīze par:

- katra finanšu instrumenta sniegtajām priekšrocībām,

iespējām un trūkumiem Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību attīstības veicināšanā;

- piesaistītā finansējuma apjomu, īpatsvaru un projektu skaitu pa nozarēm un pašvaldību teritorijām un īstenoto projektu atbilstību pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem;
- iesniegto un noraidīto projektu skaitu, noraidījuma iemeslus, analizējot atbilstību administratīvajiem un kvalitatīvajiem kritērijiem;
- biežāk pieļautajām neatbilstībām, īstenojot 2007.-2013.gada ES plānošanas perioda finanšu instrumentu atbalstītus projektus.

Rekomendāciju daļā tiek ietverti:

- priekšlikumi Eiropas Savienības finanšu instrumentu - ERAF, ESF, pārrobežu sadarbības programmu plānošanai un struktūrai 2014.-2020.gadu plānošanas periodā, kas atbalstītu un veicinātu mērķtiecīgu finansējuma piesaisti reģiona attīstībai;
- priekšlikumi vismaz 5 reģionāla līmeņa sadarbības projektu idejām (projektu koncepcijām) Kurzemes plānošanas reģionā, norādot nozari, projekta mērķi, nozīmīgākās aktivitātes, projekta mērķauditoriju,

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

potenciālos projekta partnerus, iespējamo projekta budžetu;

- priekšlikumi pašvaldību projektu speciālistu kapacitātes celšanas pasākumiem darbam.

Informācijas un datu avoti

Pētījuma ietvaros veiktas 14 pašvaldību (70% no Kurzemes reģiona pašvaldībām) attīstības nodaļu darbinieku aptaujas par ES projektu sagatavošanu, ieviešanu, projektu sadarbības iestāžu vērtējumu, informācijas par ES fondiem pieejamību, pašvaldības kapacitāti, projektu noraidīšanas iemesliem un finanšu instrumenta priekšrocībām, iespējām un trūkumiem.

Pētījuma gaitā apkopoti dati par piesaistītā finansējuma apjomu, īpatsvaru un projektu skaitu pa nozarēm un pašvaldību teritorijām un īstenoto projektu atbilstību pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī par iesniegto un noraidīto projektu skaitu, noraidījuma iemesliem, analizējot atbilstību administratīvajiem un kvalitatīvajiem kritērijiem.

Pētījums veikts pamatojoties uz vadošo iestāžu, sadarbības iestāžu un pašvaldību sniegto, kā arī fokusgrupās un intervijās iegūto informāciju.

Pētījuma metodes

Pētījumā izmantotas šādas pētniecības metodes:

- 1) Datu analīze;

Pašvaldību, vadošo un sadarbības iestāžu sniegtā informācija, publiski pieejamā informācija pašvaldību un institūciju mājas lapās.

- 2) Intervijas;

Intervijas tika veiktas 14 Kurzemes reģiona pašvaldībās, kas veido 70% no Kurzemes reģiona 20 pašvaldībām un 11,8% no 119 Latvijas novadu un pilsētu pašvaldībām.

- 3) Fokusgrupas;

Pētījuma ietvaros norisinājās piecas fokusgrupas par Eiropas Savienības politiku instrumentu un citas ārējās finanšu palīdzības izmantošanas priekšrocībām, iespējām un trūkumiem Kurzemes plānošanas reģionā.

Fokusgrupās līdzdarbojās deviņu Kurzemes reģiona pašvaldību, Tūrisma informācijas centra un Kurzemes plānošanas reģiona darbinieki, kuru darbs saistīts ar ES projektiem. Fokusgrupās piedalījās attīstības un plānošanas nodaļu darbinieki, projektu ieviešanas nodaļu vadītāji, projektu vadītāji, koordinatori un citi darbinieki no Brocēnu, Grobiņas, Kuldīgas, Pāvilostas, Rucavas, Saldus, un Vaiņodes novada pašvaldības, Ventspils pilsētas pašvaldības, kā arī

no Pāvilostas Tūrisma informācijas centra.

Fokusgrupās tika apskatītas problēmas ES projektu sagatavošanas un ieviešanas procesā, atzīmēti pozitīvie aspekti, izteikti priekšlikumi nākamajam plānošanas periodam, kas atbalstītu un veicinātu mērķtiecīgu finansējuma piesaisti reģiona attīstībai, kā arī priekšlikumi reģionāla līmeņa sadarbības projektiem Kurzemes plānošanas reģionā.

Atrunas

Pētījuma ir veikts pamatojoties uz publiski pieejamo, sadarbības iestāžu un pašvaldību un to iestāžu sniegto informāciju. Pētījumā atspoguļotie dati ir koriģējami, ja informācija tiek precizēta. Pētījuma izstrādātāji neuzņemas atbildību par sadarbības iestāžu un pašvaldību un to iestāžu sniegtās informācijas korektumu un precizitāti. Pētījuma izstrādātāji ir pielikuši saprātīgas pūles šo datu pārbaudē.

Pieņemtie apzīmējumi

- APIA** – Atklāta projektu iesniegumu atlase
- CFLA** – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
- DP**- Darbības programma
- EK**- Eiropas Komisija
- EM**- Ekonomikas ministrija
- ERAF**- Eiropas Reģionālās attīstības fonds
- ES** – Eiropas Savienība
- ESF** – Eiropas Sociālais fonds
- IPIA**- Ierobežota projektu iesniegumu atlase
- KF**- Kohēzijas fonds
- KPFI** – Klimata pārmaiņu finanšu instruments
- LAD** – Lauku atbalsta dienests
- LIAA**- Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
- LM**- Labklājības ministrija
- NVA** – Nodarbinātības valsts aģentūra
- SIF**- Sabiedrības integrācijas fonds
- SM**- Satiksmes ministrija
- VARAM**- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
- VEC**- Veselības ekonomikas centrs
- VIAA**- Valsts izglītības un attīstības aģentūra
- VRAA**- Valsts reģionālās attīstības aģentūra

1. Finanšu instrumentu izvērtējums Kurzemes reģionā

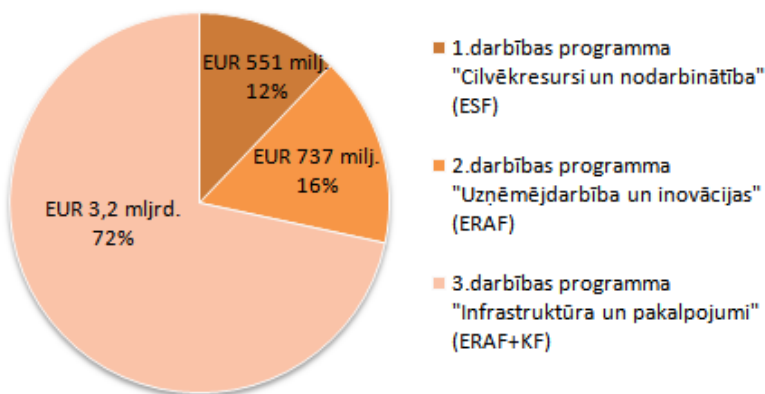
2007. – 2013.gada plānošanas periodā ES fondu finansējums ir sadalīts trijās darbības programmās. Lielākā pēc finansējuma no tām ir 3.darbības programma „Infrastruktūra un pakalpojumi” (3,2 mljrd. EUR jeb 72% no kopējā), kas ietver tādas finanšu instrumentus kā ERAF un KF. Otra lielākā ir 2.darbības programma „Uzņēmējdarbība un inovācijas” (737 milj. EUR jeb 16% no kopējā), kas ietver ERAF finansējumu, savukārt trešā lielākā ir 1.darbības programma „Cilvēkresursi un nodarbinātība” (551 milj. jeb 12% no kopējā), kas ietver ESF finansējumu (sk.attēlu zemāk).¹

(KPF), kas ir Latvijas Republikas valsts budžeta programma. KPFI mērķis ir veicināt globālo klimata pārmaiņu novēršanu, pielāgošanos klimata pārmaiņu radītajām sekām un sekmēt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu.²

Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) finanšu instruments ir pieejams Lauku attīstības programmas pasākumu ietvaros.

Pārrobežu programmas ir Eiropas teritoriālās sadarbības programmas, kas finansē pārrobežu projektus noteiktās sadarbības teritorijās.

Finansējuma sadalījums starp darbības programmām no kopējā ES fondu finansējuma EUR 4,53 mljrd. (LVL 3,18 mljrd.)

Viens no Pētījumā ietvertajiem finanšu instrumentiem ir Klimata pārmaiņu finanšu instruments

EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu finansējums 35,5 milj. latu apmērā bija pieejams no 2004.gada 1.maija līdz 2009.gada 30.aprīlim (5 gadu saistību periods), paredzot iespēju īstenot projektus un līdz ar to arī apgūt piešķirto finansējumu līdz 2011.gada 30.aprīlim. Līdz 2011.gada 30.aprīlim tika veiktas investīcijas kopumā 31,6 milj. latu

¹ www.esfondi.lv

² www.varam.gov.lv

apjomā (EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu grants), no kuriem:

- 20,9 milj. latu jeb 66% tika apgūta 65 individuālo projektu ietvaros tādās jomās kā tieslietas, iekšlietas, veselība, cilvēkresursu attīstība un izglītība, vides aizsardzība, reģionālā attīstība, kultūra un bērni ar īpašajām vajadzībām;
- 6,4 milj. latu jeb 20% tika apgūta 6 grantu shēmu ietvaros (Pilsoniskās sabiedrības stiprināšana un sabiedrības integrācija, Akadēmiskie pētījumi, NVO fonds, Stipendiju grantu shēma, Projektu sagatavošanas fonds un Īstermiņa ekspertu fonds);
- 4,3 milj. latu jeb 14% apgūta 3 programmu ietvaros (Vides politikas integrācija Latvijā, VPP veicināšana un Pārrobežu sadarbība).³

Līdz 2011.gada beigām Šveices kompetentās iestādes ir apstiprinājušas 6 individuālos projektus, 1 programmu, 3 grantu shēmas, 1 tehniskās palīdzības, t.sk., projektu sagatavošanas fonda projektu par kopējo finansējumu 56,9 milj. Šveices franku jeb 32,8 milj. latu (100% no kopējā pieejamā finansējuma).

Latvijas un Šveices starpā ir noslēgti 11 projektu līgumi no 12 paredzētajiem. Atlikušo projekta līgumu, kas paredz ugunsdrošības pasākumu īstenošanu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, paredzēts noslēgt un uzsākt tā īstenošanu 2012.gada 1.ceturksnī.⁴

³ www.eeagrants.lv/

⁴ www.swiss-contribution.lv

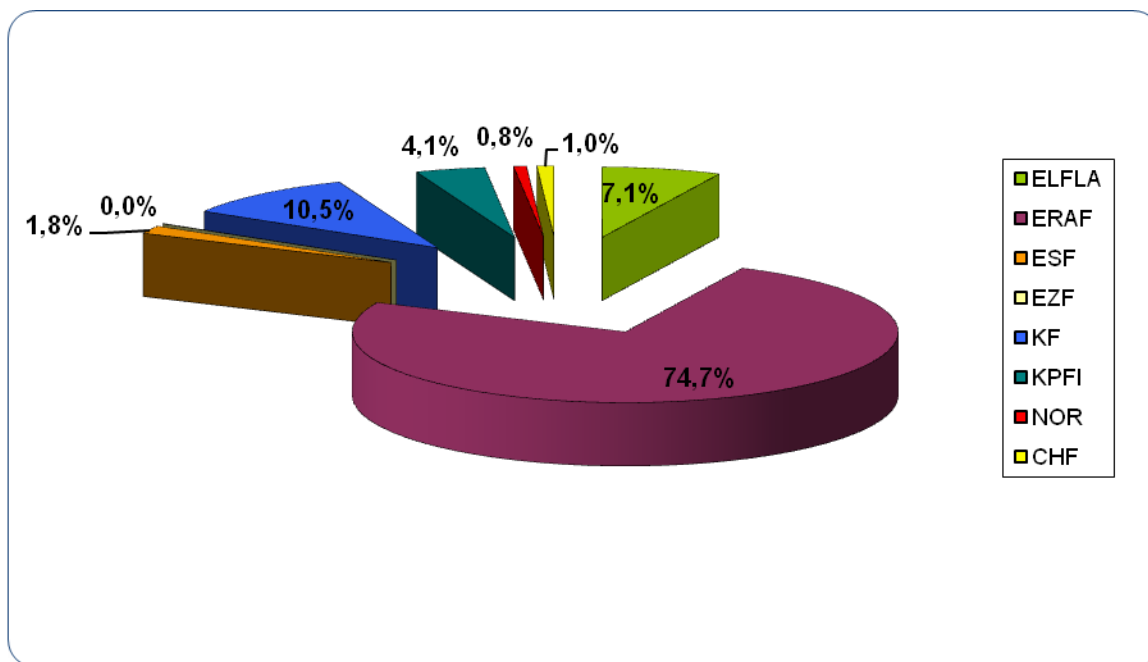
100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

1.1. Izmantotie finanšu instrumenti Kurzemes plānošanas reģionā

1.1.1. KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠVALDĪBĀM UN TO INSTITŪCIJĀM KOPEJĀIS PIESAISTĪTAIS LĪDZFINANSĒJUMS NO FINANŠU INSTRUMENTIEM

Vislielākais Kurzemes plānošanas reģionā piesaistītais Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas finansējuma apjoms no 2007.gada līdz 2011.gada

septembrim ir no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (74,7 %), salīdzinoši pārējo finanšu instrumentu līdzfinansējuma kopējais apjoms ir neliels (sk.1.1.attēlu).

1.1.attēls. Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

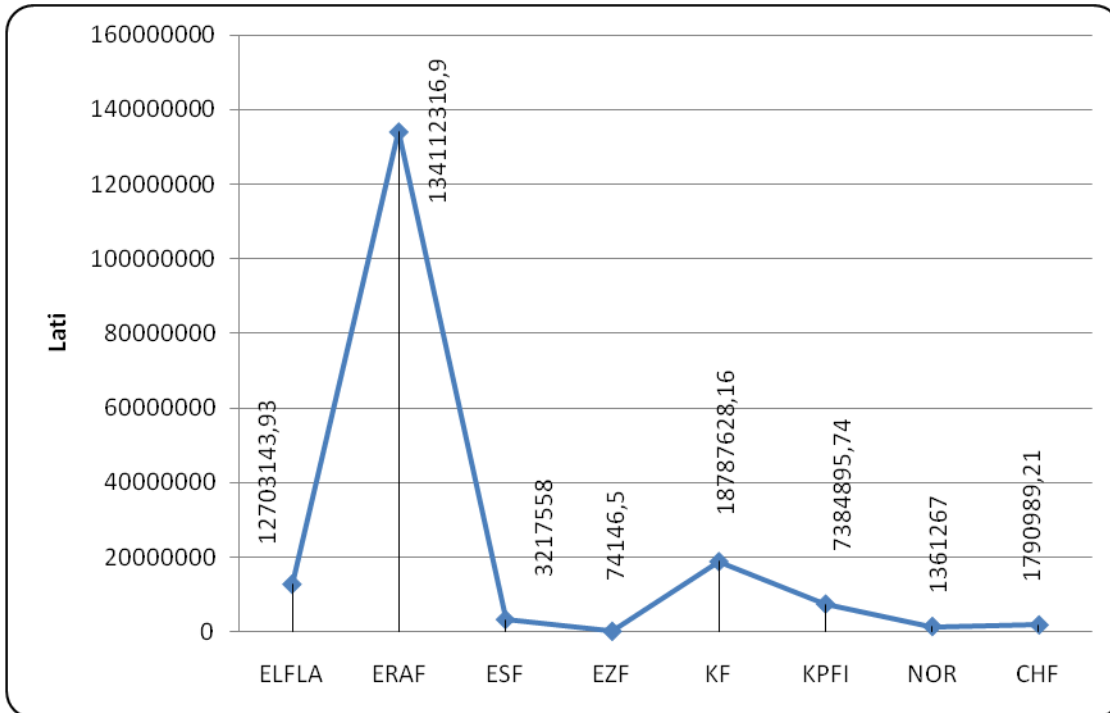
ERAF līdzfinansējums kopā Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās ir piesaistīts 134,1 milj.

latu apmērā, no ELFLA finansējuma piesaistīts kā līdzfinansējums 12,7 milj. latu, no EEZ/Norvēģijas finanšu

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

instrumenta – 1,36 milj. latu, no KF – 18,7 milj. latu, no Latvijas Šveices sadarbības programmas – Latvijas valsts un Šveices līdzfinansējums 1,79 milj. latu, no ESF – 3,21 milj.

latu, no EZF – 0,07 milj. latu, no KPFI – 7,3 milj. latu apmērā (detalizētu informāciju skatīt 1.2.attēlā).

1.2.attēls. Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītais līdzfinansējums Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

EEZ/Norvēģijas instrumenta ietvaros Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības ir

finanšu

bijušas iesaistītas tikai četru projektu īstenošanā (sk.1.1.tabulu).

1.1.tabula

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību un to institūciju iesaiste EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta projektu īstenošanā no 2007. – 2011.gada septembrim.

Projekta nosaukums	Projekta vadošais partneris	Projekta partneri
Plānošanas un projektu izstrādes kapacitātes celšana Kurzemes plānošanas reģionā	Kurzemes plānošanas reģions	1. Liepājas pilsētas dome; 2. Grobiņas novada dome; 3. Kuldīgas pilsētas dome; 4. Saldus novada dome; 5. Talsu novada dome; 6. Ventspils pilsētas dome; 7. Ventspils novada dome.
Komunālās saimniecības sistēmas modeļu izveide Kurzemes reģionā	Kurzemes plānošanas reģions	1. Talsu novada dome; 2. Aizputes novada dome; 3. Kuldīgas novada dome; 4. Ventspils novada dome; 5. Saldus novada dome.
Kurzemes telpiskās plānošanas un ilgtspējīgas attīstības centra izveidošana	Kuldīgas novada pašvaldība	Rīgas Tehniskā universitāte
Kurzemes reģiona ostu attīstība	Kurzemes plānošanas reģions	1. SIA "Zeja Rietumu krasts"; 2. Pāvilostas novada dome; 3. Liepājas pilsētas dome; 4. Rojas novada dome; 5. Ventspils brīvdostas pārvalde, 6. Mērsraga novada pašvaldība.

Kopējais EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansējums minētajos projektos ir bijis 1,36 miljonu latu apmērā.

Latvijas Šveices sadarbības programmas ietvaros Kurzemes plānošanas reģionā esošās

pašvaldības ir iesaistītas projektā „Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus”, kur kopējais Šveices un Latvijas līdzfinansējums sastāda 1,79 miljoni latu (sk.1.2.tabulu).

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

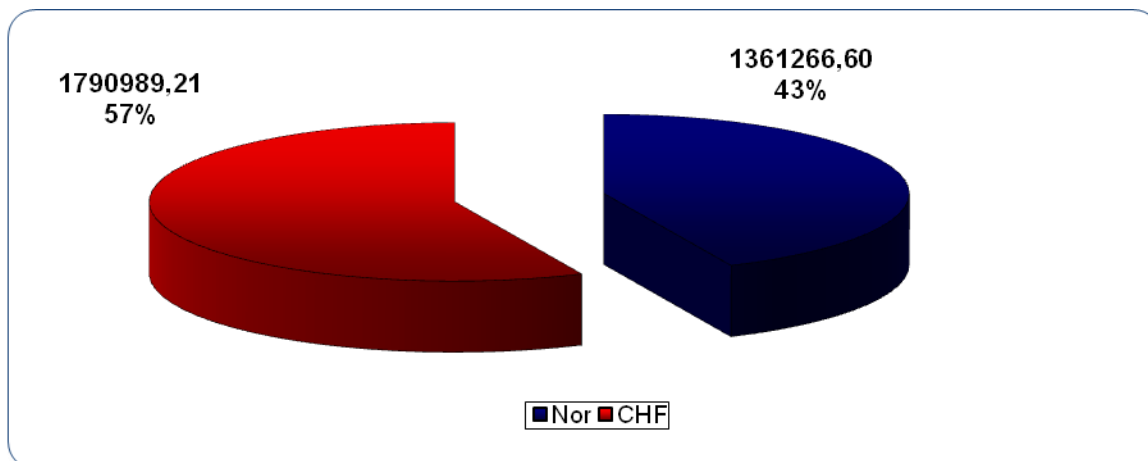
1.2.tabula

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību saņemtais līdzfinansējuma projekta „Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus” ietvaros

Projekta sadarbības partneri no Kurzemes reģiona	Kopējais finansējums (100%) LVL	Šveices un Latvijas līdzfinansējums (90%) LVL	Novadu pašvaldības līdzfinansējums (10%) LVL
1. Aizputes novads	80,864.30	72,777.87	8,086.43
2. Dundagas novads	34,223.08	30,800.77	3,422.31
3. Durbes novads	136,779.73	123,101.76	13,677.97
4. Grobiņas novads	115,087.38	103,578.64	11,508.74
5. Kuldīgas novads	68,446.16	61,601.54	6,844.62
6. Nīcas novads	136,779.73	123,101.76	13,677.97
7. Priekules novads	354,423.76	318,981.38	35,442.38
8. Saldus novads	332,731.41	299,458.27	33,273.14
9. Skrundas novads	68,446.16	61,601.54	6,844.62
10. Talsu novads	388,646.84	349,782.16	38,864.68
11. Ventspils novads	273,559.46	246,203.51	27,355.95
	1,989,988.01	1,790,989.21	198,998.80

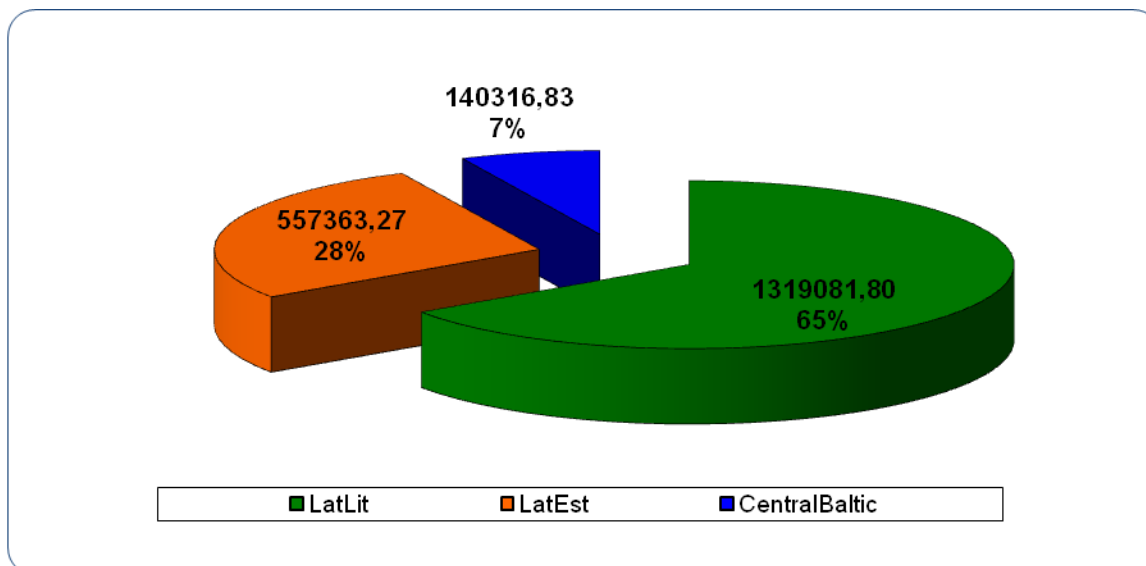
Ja salīdzina EEZ/Norvēģijas finanšu instrumentu un Latvijas - Šveices sadarbības programmu, tad no Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības un to institūcijas ir īstenojušas vairākus (4 projekti) EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta

finansētus projektus, lai arī kopējais piesaistītā līdzfinansējuma apjoms ir mazāks par Latvijas - Šveices sadarbības programmas ietvaros piesaistīto Latvijas un Šveices līdzfinansējumu (sk.1.3.attēlu).

1.3.attēls. EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas - Šveices sadarbības programmas piesaistītā līdzfinansējuma apmēra (latos) salīdzinājums Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības un to institūcijas ir vislielāko līdzfinansējumu ir piesaistījušas no Latvijas un Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (sk.1.4.attēlu).

1.4.attēls. Kopējā piesaistītā pārrobežu sadarbības programmu līdzfinansējuma īpatsvars un apmērs (latos) Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Latvijas un Lietuvas pārrobežu sadarbības programma tiek izmantota intensīvāk kā citas programmas, jo Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībām ir salīdzinoši vienkārši pierādīt

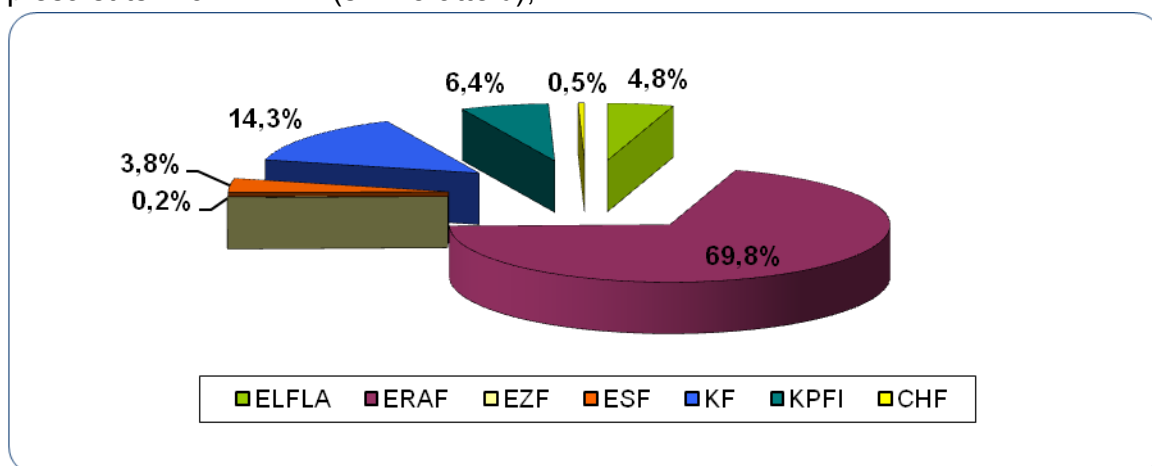
aktivitāšu pārrobežu efektu starp Kurzemi un Lietuvas pierobežas teritorijām. Pārrobežu sadarbības programmu finansēto projektu sarakstu skatīt 1.pielikumā.

1.1.2. KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠVALDĪBĀM UN TO INSTITŪCIJĀM PIESAISTĪTĀ LĪDZFINANSĒJUMA APSKATS

Aizputes novada pašvaldība

Aizputes novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF (sk.1.5.attēlu),

taču skaita ziņā visvairāk ir ELFLA projekti, kuru ietvaros ir tikusi uzlabota dažāda infrastruktūra pašvaldībā.

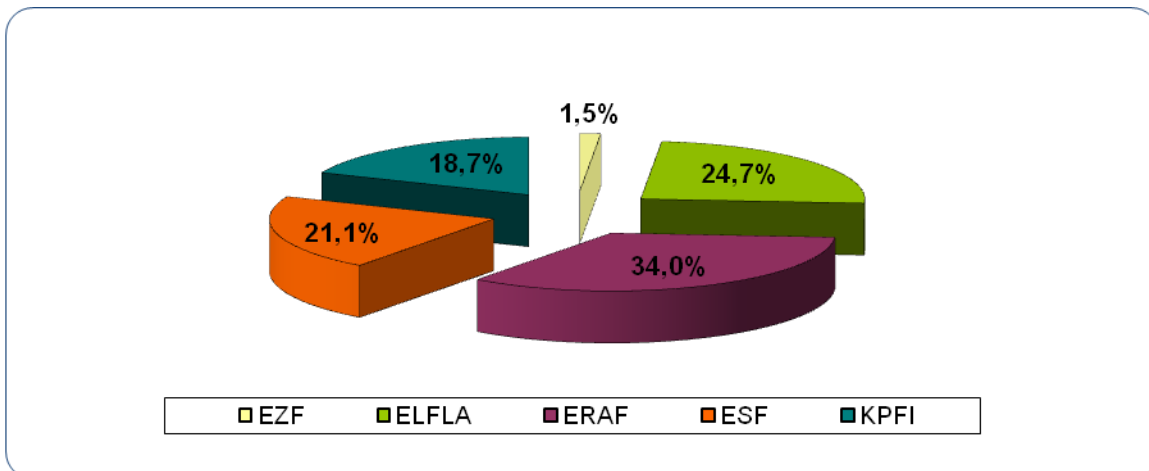
1.5.attēls. Eiropas Savienības, Latvijas – Šveices sadarbības programmas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Aizputes novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Alsungas novada pašvaldība

Alsungas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF, ELFLA, ESF un KPFI (sk.1.6.attēlu). Finansējums no Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav

piesaistīts. Visi ERAF projekti tika iesniegti darbības programmā „Infrastruktūra un pakalpojumi”. Lielākā daļa projektu ir veidoti satiksmes drošības uzlabošanai (gājēju celiņi, ielu apgaismojums utt.).

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

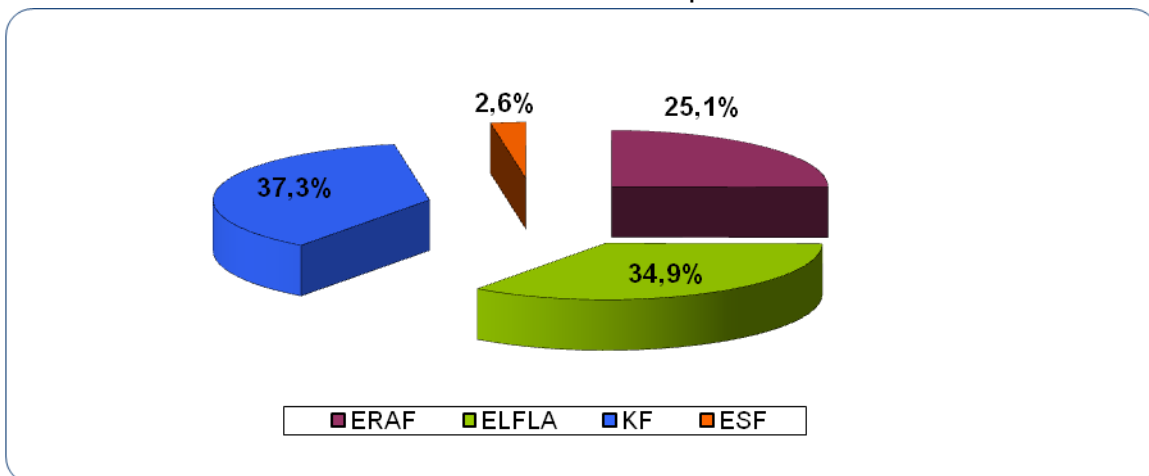

1.6.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Alsungas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Brocēnu novada pašvaldība

Brocēnu novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no KF un ELFLA

(sk.1.7.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta un Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

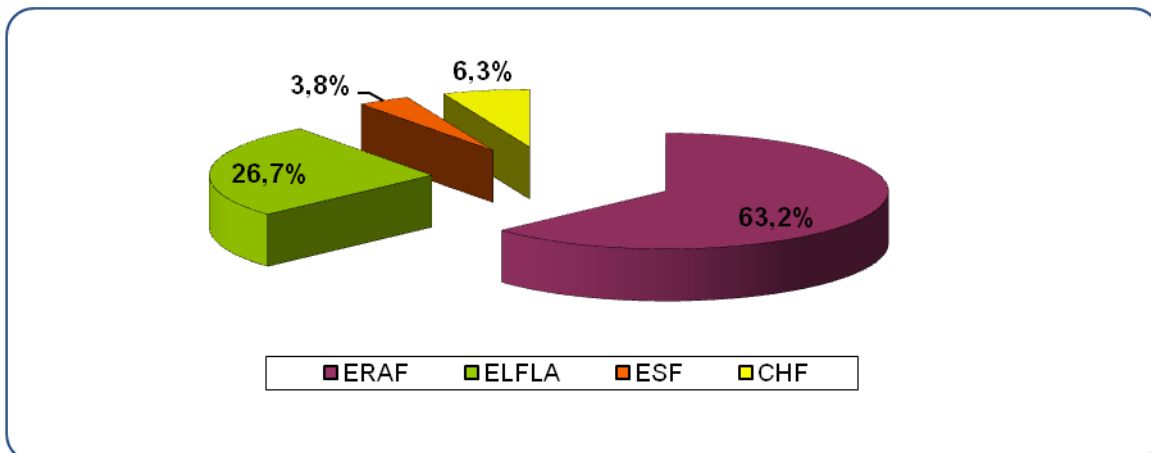
1.7.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Brocēnu novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Dundagas novada pašvaldība

Dundagas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

(sk.1.8.attēlu). Finansējums no instrumenta un Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

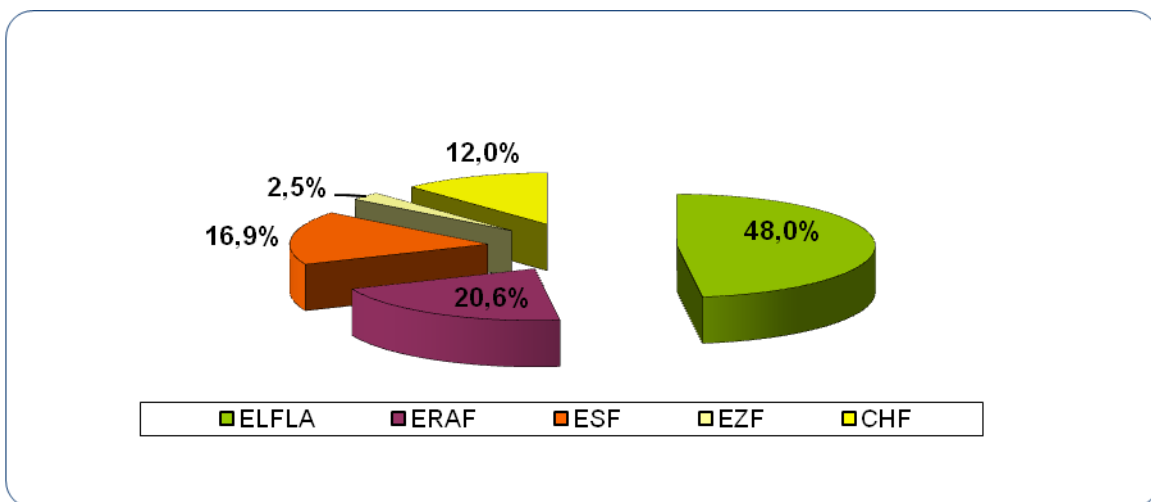

1.8.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Dundagas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Durbes novada pašvaldība

Durbes novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

piesaistīts no ELFLA (sk.1.9.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta un Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

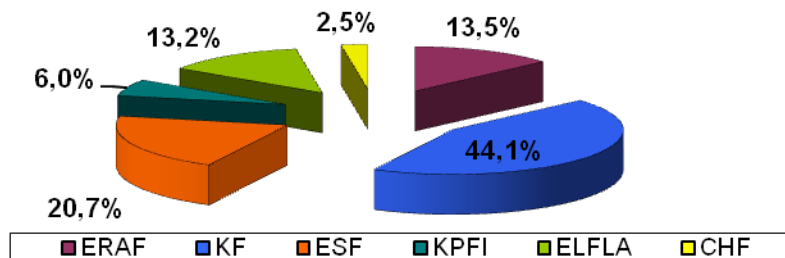

1.9.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Durbes novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Grobiņas novada pašvaldība

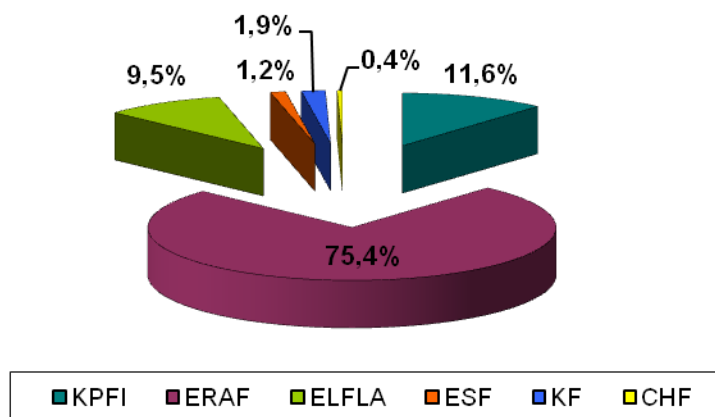
Grobiņas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no KF (sk.1.10.attēlu).

1.10.attēls. Eiropas Savienības, Latvijas – Šveices sadarbības programmas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Grobiņas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kuldīgas novada pašvaldība

Kuldīgas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF (sk.1.11.attēlu).

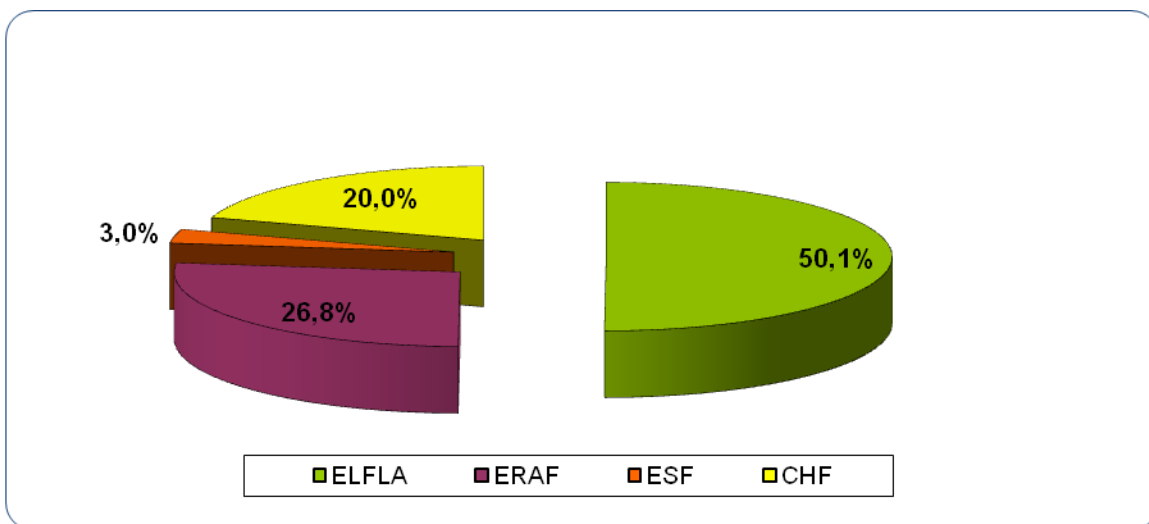
*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

1.11.attēls. Eiropas Savienības, Latvijas – Šveices sadarbības programmas un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Kuldīgas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Nīcas novada pašvaldība

Nīcas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

piesaistīts no ELFLA (sk.1.12.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta un Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

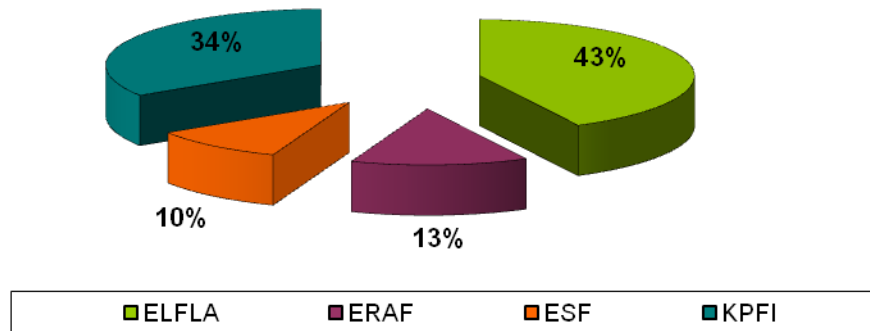

1.12.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Nīcas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Pāvilostas novada pašvaldība

Pāvilostas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ELFLA un

KPFI (sk.1.13.attēlu). Finansējums no Kohēzijas fonda un Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

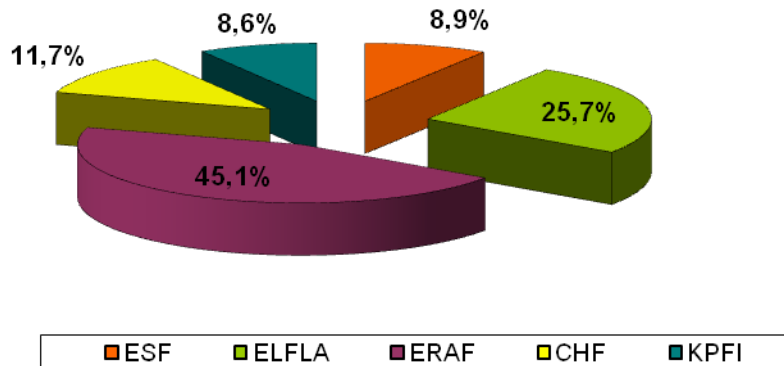

1.13.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Pāvilostas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Priekules novada pašvaldība

piesaistīts no ERAF (sk.1.14.attēlu).
Finansējums no Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

Priekules novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

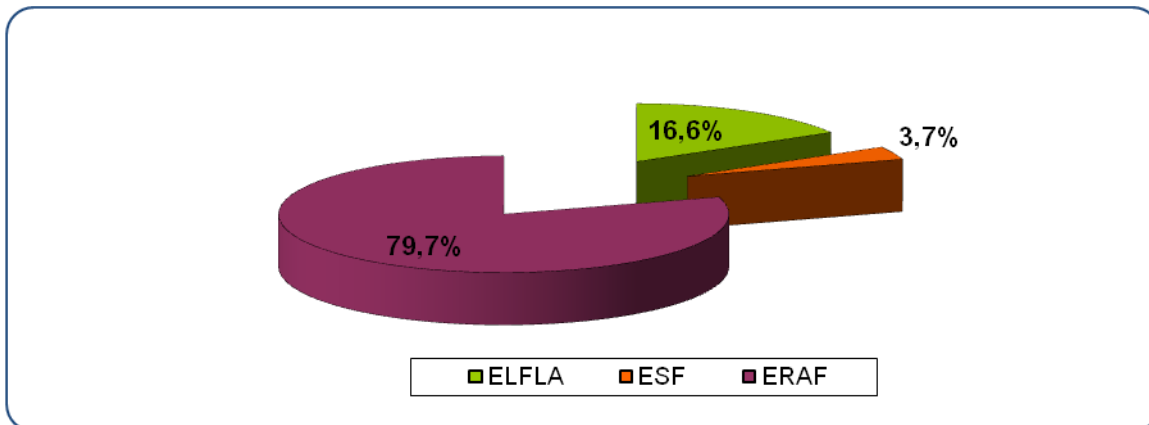
1.14.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Priekules novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Rojas novada pašvaldība

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Rojas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF (sk.1.15.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu

finanšu instrumenta, Kohēzijas fonda, Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

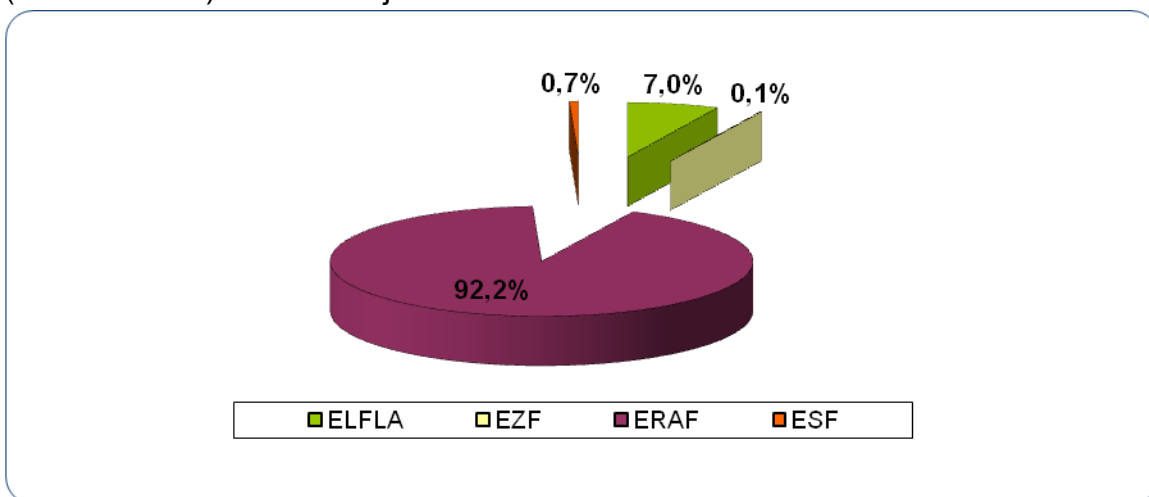

1.15.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Rojas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Mērsraga novada pašvaldība

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta, Kohēzijas fonda, Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

Mērsraga novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts tikai no ERAF (sk.1.16.attēlu). Finansējums no

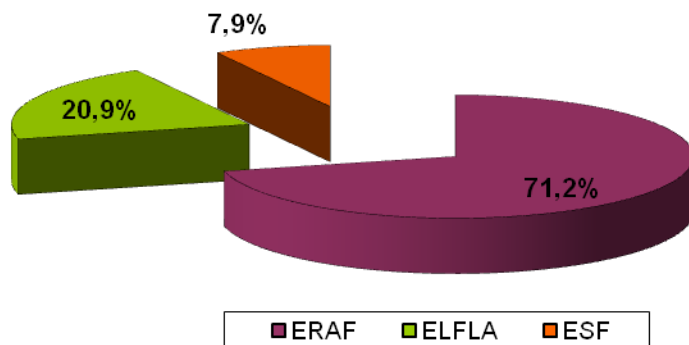
1.16.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Mērsraga novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Rucavas novada pašvaldība

Rucavas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts tikai no ERAF

(sk.1.17.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta, Kohēzijas fonda, Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

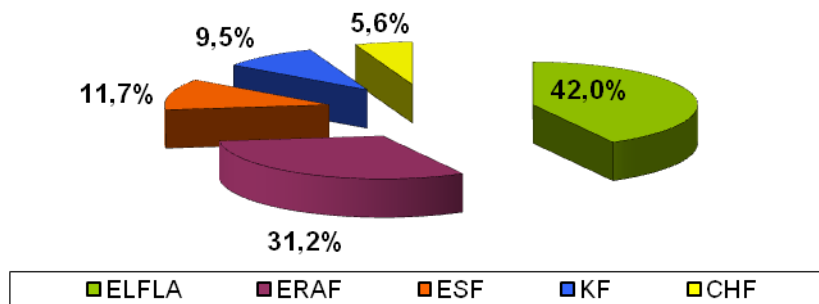

1.17.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Rucavas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Skrundas novada pašvaldība

Skrundas novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ELFLA un

ERAF (sk.1.18.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta pašvaldībai nav piesaistīts.

1.18.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

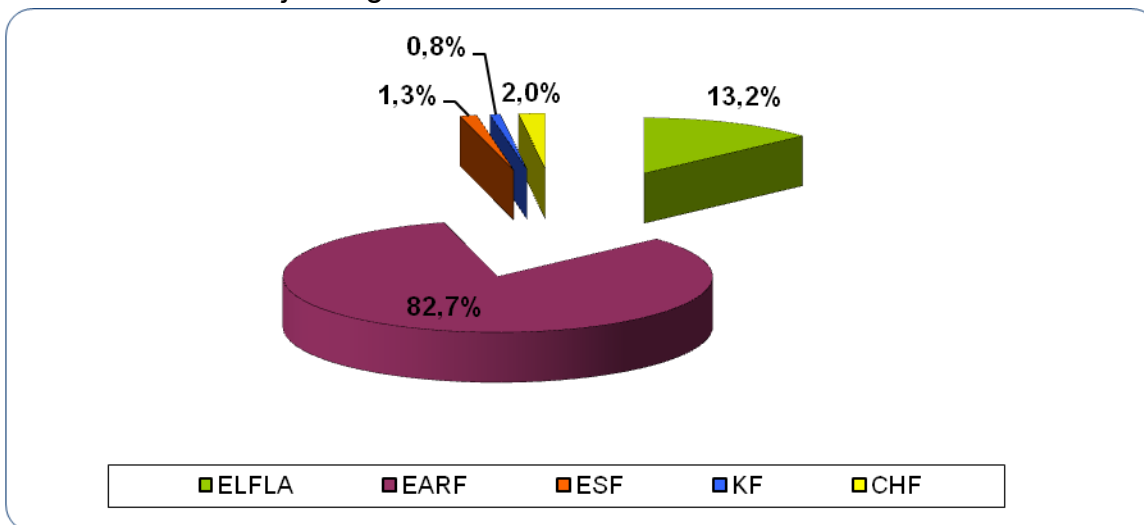
Īpatsvars Skrundas novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Saldus novada pašvaldība

Saldus novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

piesaistīts no ERAF (sk.1.19.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta pašvaldībai nav piesaistīts.

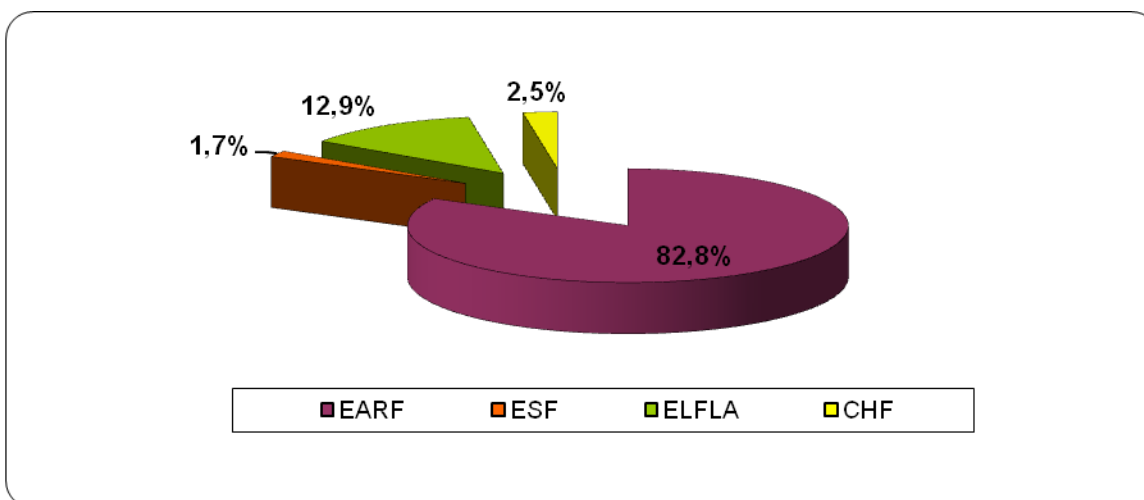

1.19.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Saldus novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Talsu novada pašvaldība

Talsu novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

piesaistīts no ERAF (sk.1.20.attēlu). Finansējums no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta un Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

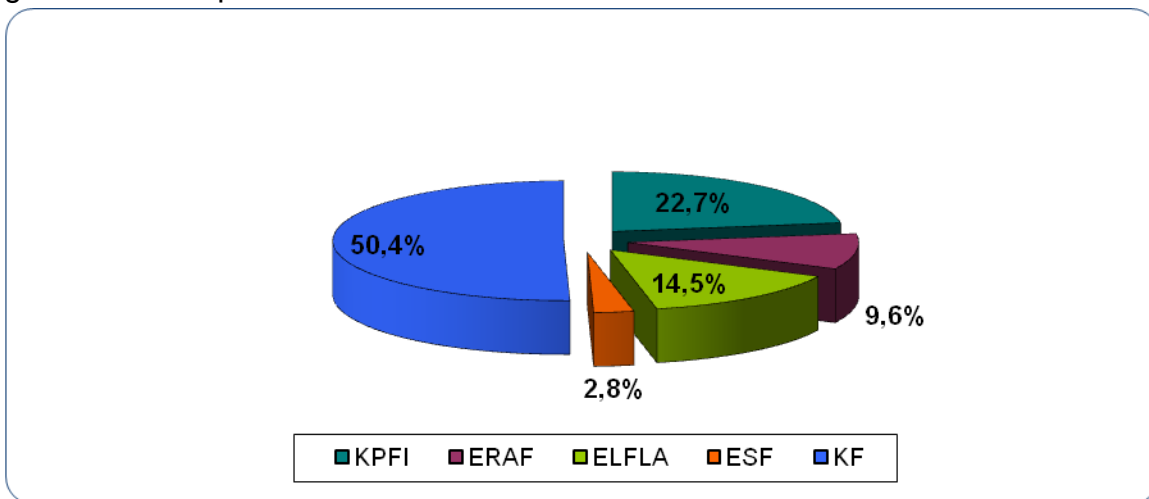
100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

1.20.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Talsu novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Vaiņodes novada pašvaldība

Vaiņodes novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no KF

(sk.1.21.attēlu). Finansējums no Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

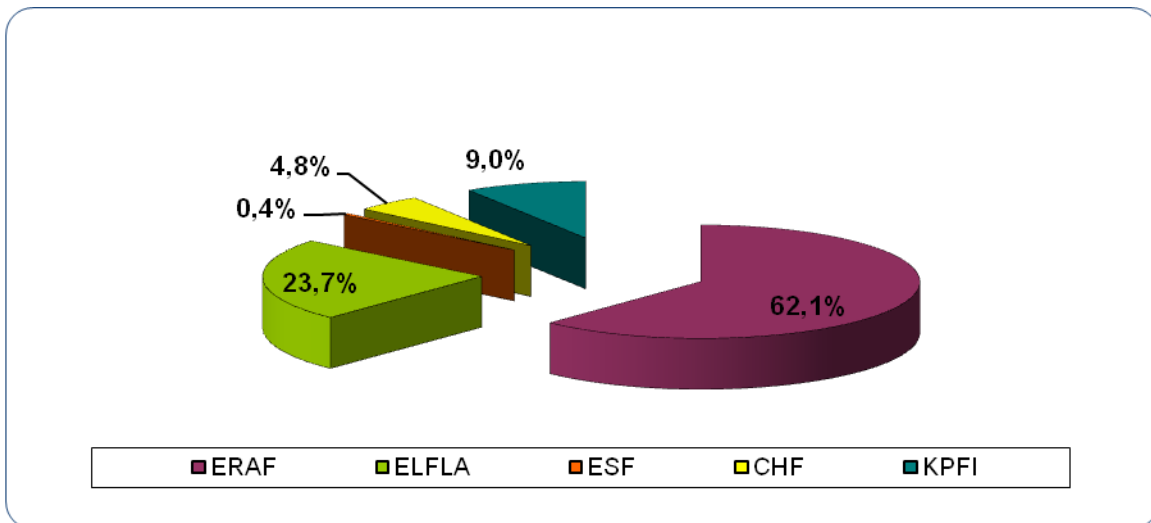

1.21.attēls. Eiropas Savienības un Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Vaiņodes novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Ventspils novada pašvaldība

Ventspils novada pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt

piesaistīts no ERAF (sk.1.22.attēlu). Finansējums no Kohēzijas fonda pašvaldībai nav piesaistīts.

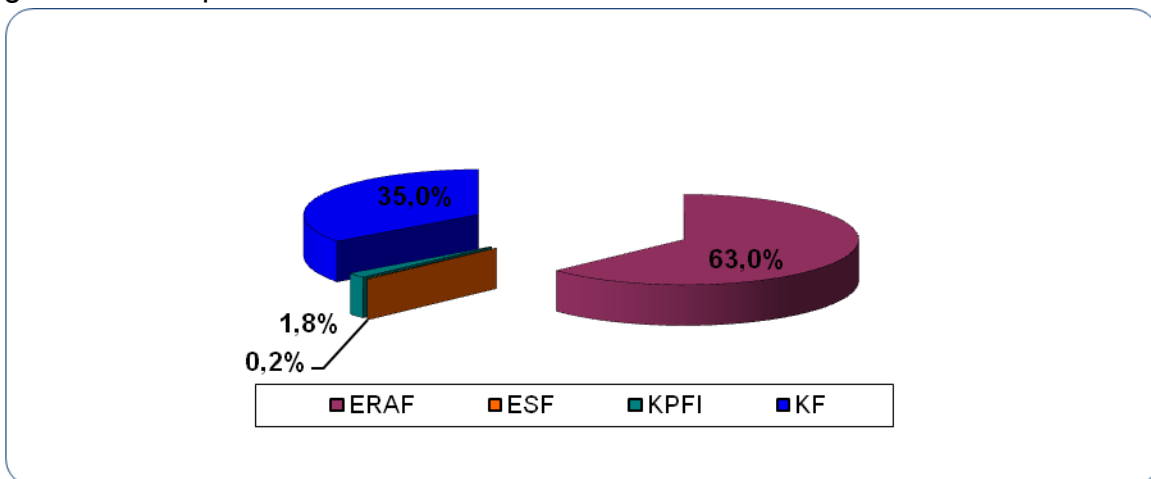

1.22.attēls. Eiropas Savienības un Latvijas – Šveices sadarbības programmas finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Ventspils novada pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Ventspils pilsētas pašvaldība

Ventspils pilsētas pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF

(sk.1.23.attēlu). Finansējums no ELFLA, EZF un Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

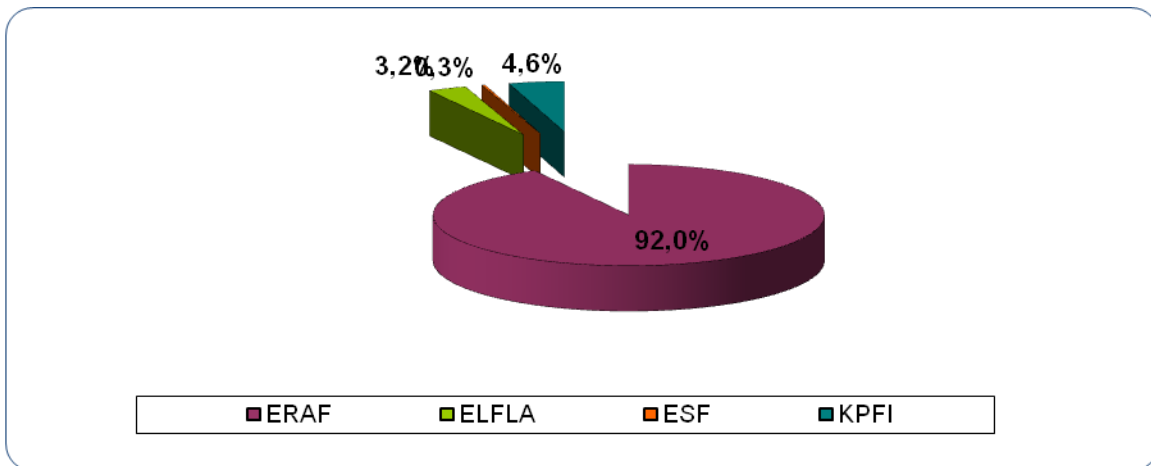
1.23.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Ventspils pilsētas pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

Liepājas pilsētas pašvaldība

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Liepājas pilsētas pašvaldībā Eiropas Savienības finansējums galvenokārt piesaistīts no ERAF (sk.1.24.attēlu).

Finansējums no EZF un Latvijas – Šveices sadarbības programmas pašvaldībai nav piesaistīts.

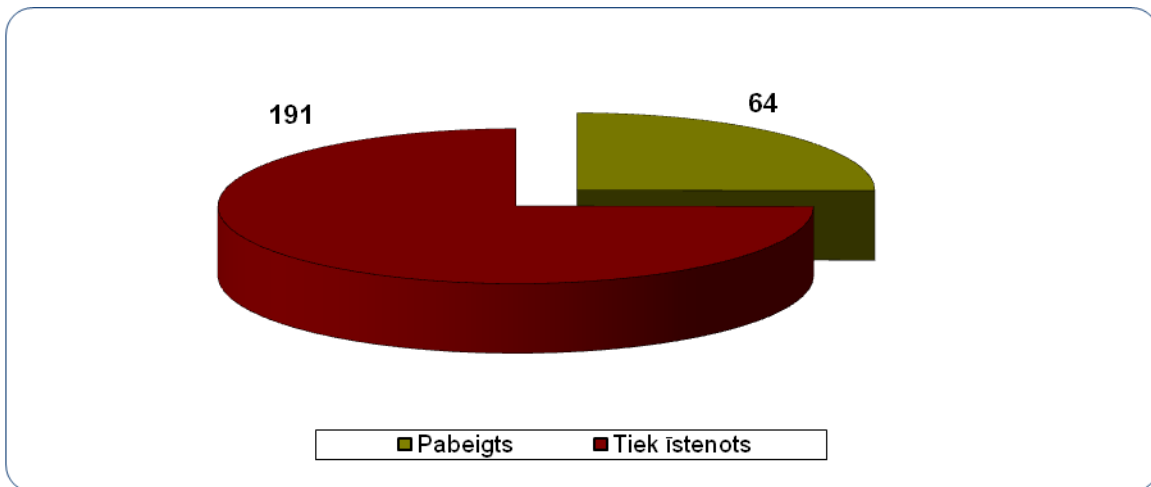
1.24.attēls. Eiropas Savienības finanšu instrumenta kopējā piesaistītā līdzfinansējuma īpatsvars Liepājas pilsētas pašvaldībā un tās institūcijās no 2007. – 2011.gada septembrim.

1.1.3. KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA PAŠVALDĪBU UN TO INSTITŪCIJU EIROPAS SAVIENĪBAS PROJEKTU ANALĪZE

Projektu statusa analīze

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās lielākā

daļa **ERAF** līdzfinansēto projektu laikā no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim atrodas īstenošanas stadijā (sk.1.25.attēlu).

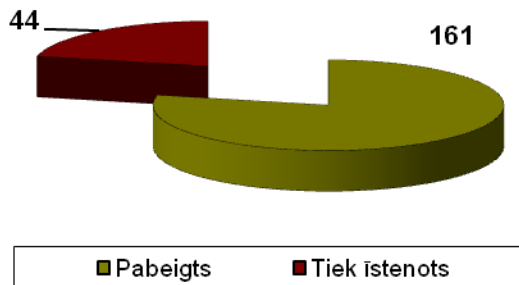

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

1.25.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās ERAF finansēto projektu statuss no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās lielākā daļa **ELFLA** līdzfinansēto projektu

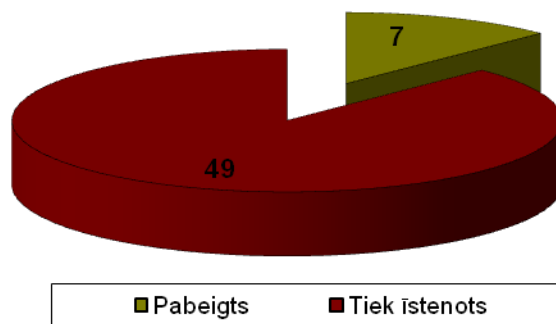
laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim ir pabeigti (sk.1.26.attēlu).

1.26.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās ELFLA finansēto projektu statuss no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās lielākā daļa **ESF** līdzfinansēto projektu

laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim atrodas īstenošanas stadijā (sk.1.27.attēlu).

1.27.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās ESF finansēto projektu statuss no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās 3 no **EZF** līdzfinansētajiem projektiem

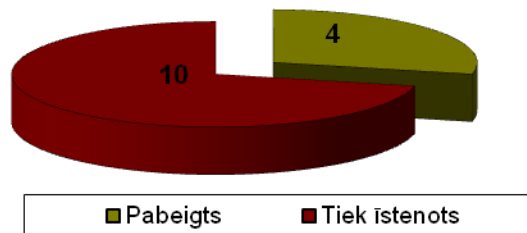
laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim ir

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Īstenošanas stadijā un divi ir pabeigti.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās lielākā

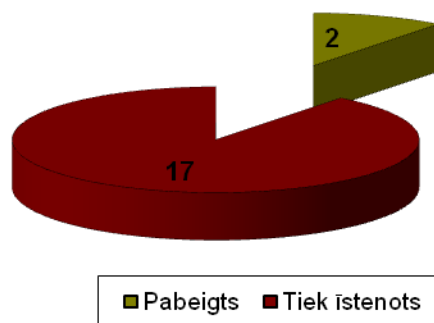
daļa no **KF līdzfinansētajiem projektiem** laika periodā no 2007.gada līdz 2011.gada septembrim ir īstenošanas stadijā (sk.1.28.attēlu).

1.28.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās KF finansēto projektu statuss no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās lielākā daļa no **KPFI līdzfinansētajiem projektiem** laika periodā no

2007.gada līdz 2011.gada septembrim ir īstenošanas stadijā (sk.1.29.attēlu).

1.29.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībās un to institūcijās KPFI finansēto projektu statuss no 2007. – 2011.gada septembrim.

Kopumā jāsecina, ka skaita ziņā visvairāk Kurzemes reģiona pašvaldībās ir bijuši un tiek īstenoti

ERAF projekti, pēc tam nāk ELFLA projekti. Lielākā daļa projektu ir

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Istenošanas stadijā, izņemot ELFLA līdzfinansētos projektus.

Projektu raksturojums pašvaldībās

Brocēnu novada pašvaldība

Finansējuma avots	Projektu skaits	Līdzfinansētās aktivitātes	Vidējā līdzfinansējuma summa projektam	Vidējais projekta ilgums (mēneši)
ESF	1	Speciālista piesaiste	18224	28
ELFLA	9	Publisko teritoriju labiekārtošana, infrastruktūras izveide	30466	15,7
ERAF	2	Informatizācija un atbalsta pasākumi sociālās atstumtības riska grupām	87619	24
KF	1	Izgāztuves rekultivācija	260182	24

Dundagas novada pašvaldība

Finansējuma avots	Projektu skaits	Līdzfinansētās aktivitātes	Vidējā līdzfinansējuma summa projektam	Vidējais projekta ilgums (mēneši)
ESF	1	Pašvaldības kapacitātes stiprināšana	18500	27
ELFLA	4	Infrastruktūras rekonstrukcija	32524	12
ERAF	4	Uzlabojumi izglītības iestādēs, informatizācija, atbalsta pasākumi sociālās atstumtības riska grupām	65521	25

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
 Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
 Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Nīcas novada pašvaldība

Finansējuma avots	Projektu skaits	Līdzfinansētās aktivitātes	Vidējā līdzfinansējuma summa (latos) projektam	Vidējais projekta ilgums (mēneši)
ESF	1	Speciālista piesaiste	18500	20
ELFLA	8	Publisko teritoriju labiekārtošana, infrastruktūras izveide	38482	14,1
ERAF	4	Informatizācija, infrastruktūras uzlabošana, ūdenssaimniecības attīstība	123729	23,2

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

1.2. Finanšu instrumentu trūkumi un priekšrocības

Nemot vērā veikto pašvaldības darbinieku intervijas un fokusgrupās iegūto informāciju, tika konstatēti finanšu instrumentu trūkumi un priekšrocības (sk.1.3.tabulu).

Kurzemes plānošanas reģionā par vienu no veiksmīgākajiem tika novērtēts **Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments**, jo projekta īstenošanas gaita bija viegla un saprotama. Vienīgais trūkums – gara projektu saskaņošanas procedūra.

Pārējiem finanšu instrumentu līdzfinansētiem projektiem ir daudz gan pozitīvo, gan negatīvo aspektu. Piemēram, **Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmās** tiek piedāvāts plašs pakalpojumu klāsts un tām ir daudz kopīgu elementu ar citām ES programmām. Pie negatīvajām iezīmēm jāmin garā projektu saskaņošanas procedūra, problēmas projektu administrēšanā, atsaucības trūkums partneru piesaistē (Igaunija kūtri piedalās šajos projektos, iespējams, teritoriālu apsvērumu dēļ, jo Kurzemes plānošanas reģions nerobežojas ar Igauniju). Savukārt Lietuvas un Latvijas projektos pastāv projektu administrēšanas (projekta sekretariāta) problēmas, kas izpaužas neefektīvā komunikācijā

(t.sk. lēni atbild uz e-pastiem), valodas barjerā.

Projektos iesaistītās puses ir secinājušas, ka lielāks administratīvais slogs balstās uz vadošo partneri, tādēļ labprātāk izvēlas ne-vadošā partnera statusu. Projektu ieviešanas gaitā tiek novērots, ka Lietuvas partneriem ir vāja kapacitāte projektu administrēšanā, trūkst zināšanu un pieredzes.

Vislielākās problēmas Kurzemes plānošanas reģionā ir saistītas ar **Eiropas Sociālā fonda** projektiem. Tajos ir vislielākais administratīvais slogs – liela birokrātija, sarežģītas un ļoti garas programmu dokumentācijas, daudz dažādu kontroles aktivitāšu projekta laikā, sarežģītas un laikietilpīgas atskaites, vājš Valsts izglītības attīstības aģentūras sniegums.

Eiropas Reģionālā attīstības fonda un **Kohēzijas fonda** projektos tiek atzīmēta atšķirīga kontrolējošo iestāžu normatīvo aktu interpretācija, piemēram, dažādas prasības veidlapu aizpildīšanā no LIAA, VIAA un VRAA puses. Laikietilpīga, pat noteikto termiņu pārkāpšana projektu saskaņošanas procedūrā starp ministrijām, piemēram, VARAM un FM viena mēneša vietā projektus izskata trīs mēnešus. Pastāv

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

pretrunas normatīvajos aktos, piemēram, Publisko iepirkumu likumā un Būvniecības likumā attiecībā uz iespēju savietot projektēšanu ar būvniecību. Neefektīvs finansējuma piešķiršanas mehānisms – bieži pirmo finansējumu saņem tikai pēc 9-12 mēnešiem. Vāja sadarbība ministrijām ar pašvaldībām, piemēram, maz diskusiju ar Finanšu ministriju. Vāja sadarbība arī starp

pašiem novadiem, līdz ar to attīstības plānu izstrādē katrai pašvaldībai savs viedoklis. Salīdzinoši vēlu tika uzsākts izstrādāt un aktualizēt novadu attīstības programmas, līdz ar to nebija iespējams kvalitatīvi izvērtēt Eiropas Savienības finansējuma piesaisti plānotajiem investīciju projektiem.

1.3.tabula

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību viedoklis par finanšu instrumentu priekšrocībām un trūkumiem

Finanšu instrumenti	Priekšrocības	Trūkumi
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds	<ul style="list-style-type: none"> - Laba sadarbība ar Sadarbības iestādi (CFLA); - Iespēja ieguldīt infrastruktūras objektos; - Policentriskā aktivitāte ar lielāku izvēles iespēju atbilstoši vietējām vajadzībām; - Augsta atbalsta intensitāte, projektos PVN tiek iekļauts attiecināmajās izmaksās. 	<ul style="list-style-type: none"> - Diskriminējošs finansējums pilsētām un novadiem; - Viena veidlapa, bet dažādas prasības no Sadarbības iestādēm (LIAA, VIAA un VRAA); - Gara saskaņošanas procedūra starp ministrijām (piem., VARAM un FM), viena mēneša vietā saskaņo trīs mēnešus; - Policentriskās aktivitātes sadrumstalotība pa aktivitātēm (bieži telpiski un funkcionāli cieši saistītiem projektiem), administratīvo un dažkārt arī citu nepieciešamo izmaksu neattiecināmība; - Pretrunas normatīvajos

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Finanšu instrumenti	Priekšrocības	Trūkumi
		<p>aktos, piem., Publisko iepirkumu likumā un Būvniecības likumā;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Traucē Publisko iepirkumu likuma dažādās interpretēšanas iespējas; - Uzraugošās iestādes bremsē projektu ieviešanu (laba sadarbība ar VRAA, ļoti slikta - ar LIAA un VIAA); - Ļoti garš termiņš finansējumu saņemšanai - 9-12 mēneši starp finanšu pieprasījumiem LIAA un VIAA (piem., gada sākumā iesniegts, bet tikai gada beigās saņem pirmo finansējumu); - Pārāk maz savstarpējo diskusiju, piem., ar FM; - Attīstības plāna izstrādē katrai pašvaldībai savs viedoklis; trūkst sadarbības starp novadiem; - Vairākas šī fonda aktivitātes maziem novadiem vispār nav pieejamas.
<p>Eiropas Sociālais fonds</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Iespēja ieguldīt cilvēkresursos, dažkārt arī attiecināmas administratīvās izmaksas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Programmas veidotas nevajadzīgi apjomīgas ar daudz liekām aprakstošām sadaļām pieteikumu veidlapās; - Visgrūtāk īstenojamie projekti; - Ļoti sarežģītas un

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Finanšu instrumenti	Priekšrocības	Trūkumi
		<p>laikietilpīgas atskaites;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projekta gaitā ļoti daudz dažādu aktivitāšu; - Sadarbības iestādei (VIAA) zema kapacitāte un varētu būt labāka kompetence; - Vienkāršāki projekti ir projekti speciālistu piesaistei, bet sarežģīti - pedagogu konkurētspējas veicināšanas projekti.
<p>Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Viena projekta ietvaros var saņemt ļoti plašu pakalpojumu klāstu; - Tiek veicināta pārrobežu sadarbība, kas ļauj veidot tālāk citus projektus vai sadarboties bez jebkāda projekta; - Sasniegta mērķauditorija; - Pārrobežu programmām ir daudz kopīgu elementu ar citām programmām; - VARAM plānošanas dokumentos izmanto pašvaldību plānošanas dokumentu tekstus, bet nav vienotu vadlīniju; - Brīvāka iespēja projekta satura veidošanai, t.sk. ar dažādām saistītām un papildinošām komponentēm (darbībām). 	<ul style="list-style-type: none"> - Sarežģīta administrēšana, ilgs projektu saskaņošanas laiks; - Sarežģīti būt par vadošo partneri, jo ir liela atkarība no citu partneru snieguma; - Igaunija nav atsaucīga dalībai kopējos projektos, praktiski tajos nepiedalās; - Lietuvai trūkst pieredzes un kapacitātes projektu īstenošanā; - Latvijas - Lietuvas projektiem grūti izpildāmi atskaišu iesniegšanas termiņi; - Lietuvas - Latvijas projektiem sekretariāta kapacitātes problēmas (lēni atbild uz e-pastiem, valodas barjeras, tādēļ problēmas komunikācijā); - Lietuvas pusē pirmā līmeņa finanšu kontroles kompetences trūkums;

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

Finanšu instrumenti	Priekšrocības	Trūkumi
		<ul style="list-style-type: none"> - Sekretariātam un aģentūrai atšķirīga izpratne par dokumentāciju - veidlapu aizpildīšanu; - Sarežģīta grozījumu veikšana; - Pārāk skrupuloza rezultātu definēšana (kādi skaitļi beigās sagaidāmi; grūti plānojami); - Lietuvas normatīvie akti nepieļauj kopēja iepirkuma organizēšanu (par vienu projektu Lietuvai un Latvijai jāgatavo atsevišķi iepirkumi); - Lobiju esamība attiecīgajās iestādēs (organizācijās); - Reģionu attīstības programmas tiek izstrādātas pēdējā brīdī, tāpēc nav iespējams precīzi apzināt un izvērtēt pašvaldību vajadzības; - Pašvaldībām ir grūti definēt savas vajadzības, jo valsts nav definējusi savas prioritātes; - KPR nav vienota plānošanas dokumenta; - Pastāv diskriminācija budžetu piešķiršanā – pilsētām – liels, bet novadiem – mazs; - Visi izdevumi ir jāsedz tikai ar pašvaldības

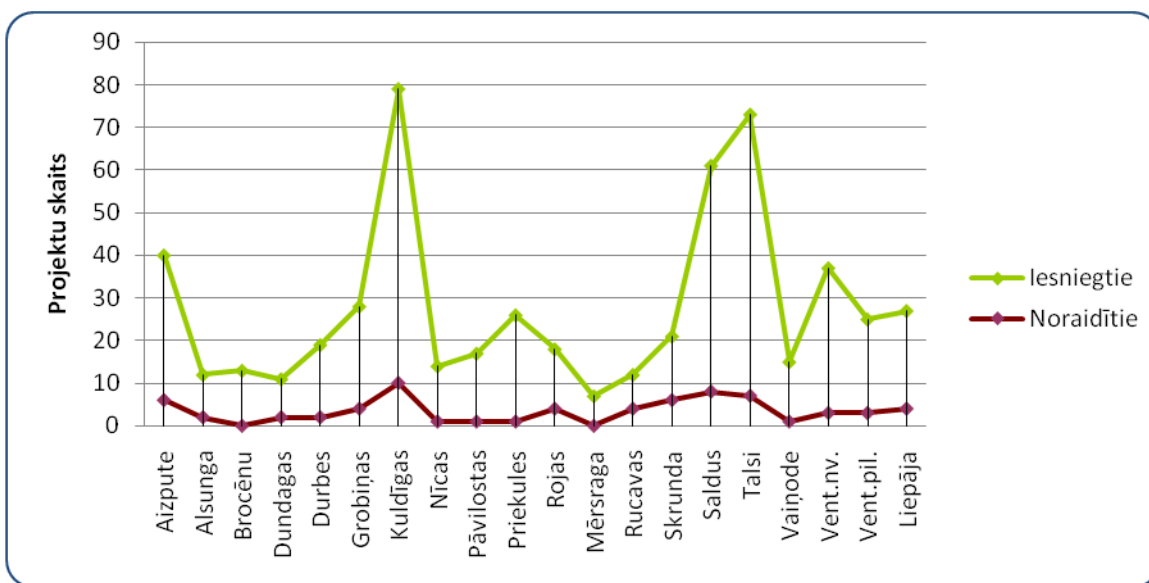
*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
 Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
 Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Finanšu instrumenti	Priekšrocības	Trūkumi
		priekšfinansējumu.
Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments un Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments	<ul style="list-style-type: none"> - Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta ieviešana ir bijusi vieglāka kā citiem finanšu instrumentiem; - Brīvāka iespēja projekta satura veidošanai, t.sk. ar dažādām saistītām un papildinošām komponentēm (piemēram, infrastruktūra un apmācības); 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilgs projektu saskaņošanas laiks; - Samērā sarežģīta administrēšana; - Atkarība no partneriem.
Lauku attīstības programma; Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fonds	<ul style="list-style-type: none"> - Veiksmīga sadarbība ar Lauku attīstības dienestu; - Pašvaldībām – relatīvi brīva projektu izvēle, tomēr izvēles loks varētu būt vēl plašāks, būtu labi, ja tematiku neierobežotu, bet noteiktu sasaisti ar vietējiem plānošanas dokumentiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zivsaimniecības fonda projektiem samērā šaura izvēle, īpaši pēc grozījumiem programmas nosacījumiem; - PVN nevar iekļaut attiecināmajās izmaksās, arī, ja to nevar atgūt no VID, līdz ar to kopumā pašvaldībai jānodrošina liela līdzfinansējuma daļa.
Klimata pārmaiņu finanšu instruments	<ul style="list-style-type: none"> - Ir gadījumi, kad nevar paspēt izpildīt konkursa prasības, jo ir jāiesniedz jau gatavi projekti, novērtējumi utt., kurus nevar paspēt uztaisīt, ja tie jau iepriekš nav bijuši sagatavoti; - Varētu būt lielākas iespējas ieguldīt iekštelpās. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ierobežotais finansējums.

2. Finanšu instrumentu izmantošanas analīze

Visvairāk finanšu instrumentu līdzfinansējumu projektiem (ņemot vērā projektu skaitu) ir piesaistījušas

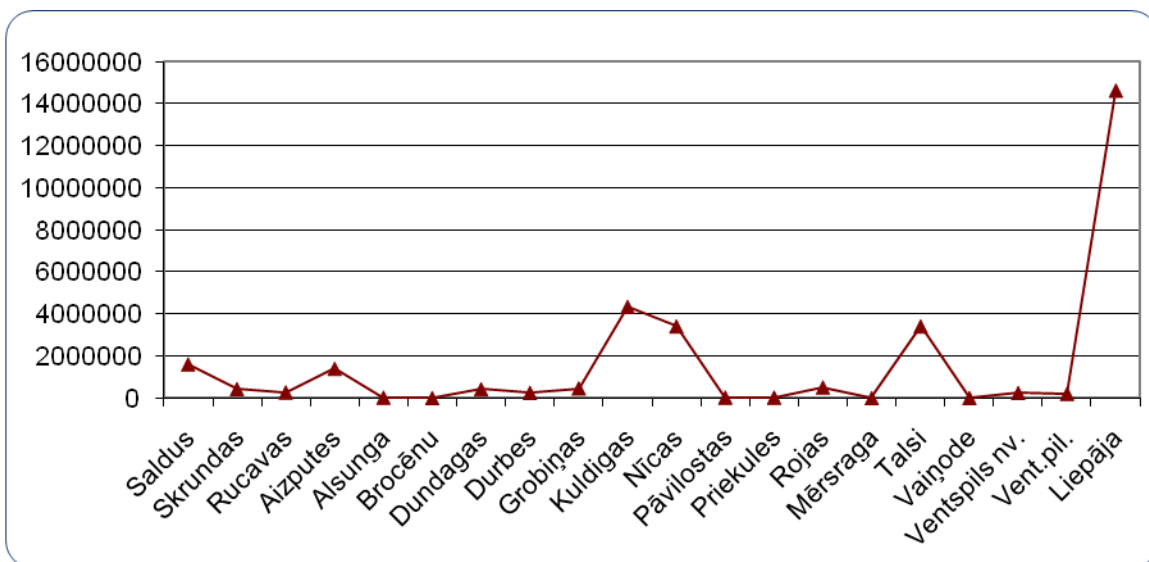
Kuldīgas, Talsu un Saldus novadu pašvaldības (sk.2.1.attēlu).

2.1.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību un to institūciju iesniegto un noraidīto projektu skaits no 2007. – 2011.gada septembrim.

Ņemot vērā minēto, Kuldīgas, Talsu un Liepājas novadu pašvaldībām ir

lielākais finansējuma ziņā noraidīto projektu apjoms (sk.2.2.attēls).

100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
 Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
 Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42

2.2.attēls. Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību un to institūciju noraidīto projektu apjoms latos no 2007. – 2011.gada septembrim.

Līderi projektu skaita ziņā ir Saldus un Talsu pašvaldības (vairāk par 50 projektiem). Nākamā lielākā pašvaldību grupa projektu skaita

ziņā ir Aizputes, Grobiņas, Priekules, Ventspils novada, Ventspils pilsētas un Liepājas pilsētas pašvaldības.

2.1. Projektu sagatavošana un noraidīšana

Aptuveni 80-89% projekta iesniegumus gatavo paši pašvaldību darbinieki. Ārējie resursi tiek piesaistīti, ja projekta specifika sniedzas ārpus pašvaldības speciālistu kompetences vai pārsniedz pašvaldības kapacitāti, piemēram, sarežģītos būvniecības projektos izmaksu un tehniski ekonomisko pamatojumu izstrādē, kā arī gadījumos, kad vadošais partneris un projekta iesniedzējs ir cita sadarbības iestāde.

Atsevišķos novados projektu izstrādes pakalpojumus un konsultācijas sniedz pašvaldību veidotas aģentūras, piemēram Kuldīgā – Kuldīgas attīstības aģentūra.

Jautājumā par pašvaldību kapacitāti – zināšanām un iemaņām projektu sagatavošanā, lielākā daļa pašvaldību darbinieki atbild, ka tās ir pietiekamas.

Projektu sagatavošanā tiek izmantoti visi pieejamie resursi – gan vadlīnijas, gan rokasgrāmatas, gan labās prakses piemēri. Tomēr ir arī unikāli gadījumi un situācijas, kad drukātos materiālos informācija nav pietiekama.

Lielākajā daļā Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldību projektu sagatavošanu nodrošina 2-4 darbinieki (nodaļu, projektu vadītāji,

grāmatveži, koordinatori) vai atsevišķās pašvaldībās – attīstības aģentūras darbinieki.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli ir vērtēšanas kritēriji un finansējuma apjoms. Pie neveiksmīgiem piemēriem tiek minēti ūdenssaimniecības projekti, kuru laikā bijuši sarežģījumi ar procesa kopainas apzināšanu – izpratni par operatīvo projekta ieviešanas procesu un priekšdarbu ietekmi uz projekta ilgtspēju un sekām. Galvenā problēma nav bijusi tikai darbinieku vai ekspertu nekompetence, bet arī normatīvos noteiktā procedūra ūdensbūvju projektu saskaņošanas kārtībā, kas ir nepilnīga un izraisa sarežģījumus projektu ieviešanā.

Energoefektivitātes projekti (KPF1) – kaut arī energoauditus, tehniskos projektus un projekta iesniegumu sagatavoja kompetenti ārējie eksperti, projekts ticis noraidīts pēc nekorekti veiktās nosacījumu izpildes, kas skāra tehnisko rādītāju (sasniedzamo rezultātu, indikatoru) precizējumus, kurus neviens novada pašvaldības darbinieks nav bijis kompetents izvērtēt un apšaubīt. Par problēmām energoefektivitātes projektos norāda daudzas pašvaldības.

Pie noraidīšanas iemesliem tik minēti vēl arī - nepietiekams finansējums,

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Īstenošanas mērogs pietrūkst, mērķauditorijas skaitliskās vērtības netiek sasniegtas.

Noraidīti projekti, kad pašvaldības teritorija vai objekts neiztur konkurenci pēc noteiktiem, neiespaidojamiem kritērijiem (piemēram, reģistrētais nakšņotāju

skaits). Atsevišķos gadījumos – kļūmīgas situācijas (piemēram, izvēlētajam partnerim izrādījies neliels nodokļu parāds), mainīgi indikatori (piemēram sociālo dzīvokļu skaits ēkā mainījies no projekta iesniegšanas līdz apstiprināšanai) utt.

2.2. Projektu ieviešana

Projektu ieviešanu 80-90% gadījumos nodrošina pašvaldību darbinieki. Ja projekta programma paredz administratīvos resursus tikai kā ārpakalpojumu, tad pēc nepieciešamības tiek organizēti administratīvā personāla iepirkumi. Arī gadījumos, kad pašvaldības personālam pietrūkst kapacitātes, tad atsevišķu projektu ieviešanai tiek slēgti ārpakalpojumu līgumi.

Ārējais personāls tiek piesaistīts pārsvarā apjomīgos un sarežģītos projektos, piemēram, būvprojektos tiek piesaistīti būvuzraugi, citās programmās, projektos – koordinatori u.tml.

Vislielākās grūtības projektu ieviešanas gaitā pašvaldību darbiniekiem sagādā administrējošo iestāžu dažādās prasības atskaišu un citu dokumentu sagatavošanā. Katrai projektu programmai un katrai starpniekinstitūcijai (CFLA, LIAA, LAD, VIAA) ir citādas prasības, citādas veidlapas, citādi pat dokumentu noformējuma noteikumi, citāda savstarpējās komunikācijas un informācijas apmaiņas prakse. Ja vienam darbiniekam paralēli jāvada vairāki dažādu programmu projekti, tad ļoti laikietilpīgs un nelietderīgs darbs tiek patērēts konkrēto prasību meklēšanā un izpildē. Lielākā daļa pašvaldību darbinieku norāda uz

nepamatotu birokrātiju, kas uzliek papildu slogu jau tā maksimāli nodarbinātajam personālam, piemēram, vairākkārtēja atskaišu veidlapu formu maiņa viena projekta ieviešanas ietvaros.

Par vienkāršāko finanšu instrumenta projektu ieviešanu respondenti atzīst LAD administrētos projektus, bet par sarežģītākajiem – LIAA administrētos projektus.

Neattiecināmo izmaksu noteikšanas iemesli pārsvarā ir saistīti ar pasūtītāja kontroles trūkumu, piemēram, būvuzraudzībā. Tādēļ līgumos noteikti jāiekļauj izpildītāja atbildību motivējoši instrumenti par zaudējumu atlīdzību.

Pašvaldību darbinieki norāda ES fondu vai citu finanšu instrumentu finansējumu trūkumu šādiem projektiem:

1. Bērnudārzu rekonstrukcija un jaunu bērnudārzu būvniecība, iekštelpu remonts;
2. Pašvaldības īpašumā esoša vietējās nozīmes kultūras pieminekļu (akmens ēku) rekonstrukcija (koka ēkām - ir, bet akmens ēkas netiek kvalificētas);
3. Sporta kompleksu būvniecība;

4. Attīstības programmu un teritoriālo plānojumu izstrādei pietrūkst finansējums attīstības kapacitātes programmā (VARAM noteikusi pārāk mazu nepieciešamo finansējuma apmēru šo projektu atbalstam);
5. Estrāžu rekonstrukcija;
6. Kuldīgas vecā rātsnama (amatu mājas) rekonstrukcija;
7. Veloceliņu sistēmas izbūve (projekts tika noraidīts nepietiekama finansējuma dēļ);
8. Kuldīgas sporta skolas ēkas rekonstrukcija (KPMF nevarēja iesniegt, jo vecpilsētas ēkai nevarēja nodrošināt CO₂ ietaupījuma kritērijus);
9. Kuldīgas vecpilsētas koka apbūves rekonstrukcija vecpilsētas revitalizācijas ietvaros;
10. Ielas, autoceļi, tilti – vajadzības joprojām ievērojami pārsniedz pieejamo finansējumu (īpaši ierobežotas iespējas ārpus apdzīvotām vietām, piemēram, tilts pār Riežupi);
11. Tehnoloģiskajiem (industriālajiem) parkiem;
12. Pievedceļi u.c. infrastruktūra ražošanas teritorijām, videokameras u.c. sabiedriskās drošības uzlabošanai nepieciešamā infrastruktūra (nepietiekami citu projektu ietvaros);
13. Īslaicīgajiem krīzes centriem laukos.

2.3. Sadarbības iestāžu vērtējums

Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldībām visvairāk ikdienā jāsadarbjas ar tādām sadarbības

Sadarbības iestāžu spēju un kompetenci sniegt nepieciešamās konsultācijas un informāciju pašvaldību darbinieki vērtē katrai sadarbības iestādei ļoti atšķirīgi. Spējas un kompetence nereti ir atkarīga no konkrētā atbildīgā darbinieka – kontaktpersonas pieredzes un kompetences, tomēr ap 90 % pašvaldību darbinieki pozitīvi vērtē sadarbību ar LAD, CFLA un VRAA, bet negatīvi – ar LIAA un VIAA.

LAD – salīdzinoši vienkārša projektu iesniegumu sagatavošanas, projektu ieviešanas un atskaišu sagatavošanas kārtība. Darbinieki lielākoties kompetenti, pastāvīgi. Iesniedzamo dokumentu projektu saskaņošana notiek elektroniski un nav nevajadzīgas projektu precizēšanas ar oficiāliem sūtījumiem.

CFLA – operatīva komunikācija un risinājumu saskaņošana telefoniski, dokumentu projektu saskaņošana elektroniski, visumā – efektīva un konstruktīva darbība. Dažkārt novērotas domstarpības CFLA un ministrijas darbinieku starpā.

iestādēm kā – LAD, VIAA, CFLA un VRAA.

LIAA – pastāv dažādu ierēdņu pretrunīgi skaidrojumi. Netiek ņemta vērā pieredze citos projektos, ko varētu izmantot situācijas risināšanai; bieži tiek sniegti tādi skaidrojumi un traktējumi, kurus nereti pašiem darbiniekiem grūti pamatot ar kādām normatīvu prasībām. Ļoti sīkumaina un nepamatoti birokrātiska atskaišu iesniegšanas kārtība. Smagnēja grozījumu saskaņošanas procedūra. Sarežģītas iesniedzamo dokumentu noformēšanas prasības. Dažu atbildīgo darbinieku nekompetence vai (varbūt) pieredzes trūkums – pastarpināta komunikācija ar vēl kādiem līmeņiem un situācijas traktētājiem. Piemēram, tiek saskaņota tāda iepirkumu dokumentācija (būvdarbu apjomi), kurus pati iestāde pēc tam atzīst par nesavietojamām ar projekta iesnieguma budžeta tāmē uzrādītajām pozīcijām.

Pietrūkst preventīvu konsultāciju un ieteikumu iepirkumu tehniskās dokumentācijas sagatavošanā jau sākotnēji atbilstošu projektam un atskaišu sagatavošanas prasībām.

VRAA – kopumā sadarbība ir apmierinoša. Komunikācija ir operatīva, sadarbība konstruktīva un uz rezultātu virzīta.

VIAA – Smagnēja komunikācija, kontaktpersonu bieža mainība, birokrātiska un distancēta attieksme. VIAA un IZM negatīva pieredze galvenokārt ir sīkumaino prasību dēļ, piemēram, projektam pieprasīts izstrādāt lietu nomenklatūru, tīpašu

grāmatvedības politiku utt., ko neprasa citas iestādes. Šo iestāžu darbinieki arī nelabprāt sniedz konsultācijas.

Respondenti atzīmē, ka vairumā gadījumu līgumi netiek noslēgti līdz projekta sagatavošanas laikā norādītajam plānotajam aktivitāšu uzsākšanas laikam. Tādēļ visbiežāk ir izmaiņas projekta ieviešanas laika grafikā.

2.4. Informācijas par pieejamo finansējumu ieguve

Informāciju pašvaldību darbinieki par fondiem saņem dažādos veidos – regulāri monitorējot internetā pieejamās vietnes, automātiska ziņu saņemšana e-pastā no mājas lapām, e-pasti no KPR, ziņas no dažādiem

konsultāciju sniedzējiem, kas sagatavo un izplata finansējuma piesaistes iespēju kopsavilkumus, ES informācijas centriem, apmeklējot seminārus.

3. Rekomendācijas

3.1. Priekšlikumi finanšu instrumentu plānošanai 2014. – 2020.gadam

Apkopojot informāciju no pašvaldību darbinieku intervijām un fokusgrupām tika izteikti priekšlikumi nākamajam Eiropas Savienības fondu plānošanas periodam, kas apkopoti 3.1.tabulā.

3.1.tabula

Priekšlikumi un ieteikumi finanšu instrumentu plānošanai 2014. – 2020.gadam

Finanšu instruments	Priekšlikumi
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds	<ul style="list-style-type: none"> - Ceļu projektiem nepieciešami objektīvāki vietējie ekonomiski raksturojošie lielumi; - Nepieciešama teritorijas plānošana valstiskā līmenī; - Ne tikai plānot, bet reāli izveidot vienu uzraugošo iestādi CFLA, LIAA, VIAA, VRAA vietā; - Izveidot vienas projektu vadlīnijas; - Jāuzlabo fondu administrēšana; - Veikt visu iepirkumu dokumentācijas pirmspārbaudes; - Piedāvāt mazāka apjoma programmas mazajām pašvaldībām; <p>Ieteikumi un rekomendācijas plānojot 2014. – 2020.gada ES finanšu instrumentu sadali reģionu attīstībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lielāku finansējuma īpatsvaru iedalīt pēc teritoriālā principa atbilstoši vietējiem plānošanas dokumentiem; - Tehnoloģiju (industriālie) parki, pievedceļi u.c. infrastruktūra teritorijas sagatavošanai uzņēmējdarbības un privāto investīciju atbalstam; - Ceļi, ielas, tilti, it īpaši novada funkcionēšanai un centra sasniedzamībai nozīmīgie ceļi; - Izglītības iestāžu rekonstrukcija – īpaši iekštelpas, iekšējie tīkli u.c.

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

- Kultūras un izklaides objekti, atpūtas teritorijas un zaļās zonas
- Degradēto objektu demontāža, vides sanācija;
- IKT un sakaru pārklājums lauku teritorijās to dzīvotspējas atbalstam;
- Dot iespēju arī mazajām pašvaldībām, ne tikai lielajiem novadiem un pilsētām attīstīties, attiecīgi pārdalot finansējumu visā Latvijas teritorijā vienlīdzīgi, nevis tikai attīstības centriem.

Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmas

- Katram reģionam ir jāizstrādā reģiona attīstības programma un stratēģija;
- Attīstības programmu sastādītājiem būtu vairāk jāapzina pašvaldību vajadzības.

3.2. Priekšlikumi reģionāla līmeņa sadarbības projektu idejām

Pašvaldību darbinieki un fokusgrupu dalībnieki identificēja nozares, kurās pašvaldībām vajadzētu veidot reģionāla līmeņa sadarbības projektus.

ERAF

Nozares, kurās vajadzētu veidot reģionāla līmeņa sadarbības projektus:

- Videi draudzīgs transports;
- Veloinfrastruktūra;
- Tūrisms;
- Tehnoparki, industriālo teritoriju tīkls;
- Starppilsētu ceļi;
- Ceļi no novada centra uz lielākas nozīmes centriem;
- Ūdenssaimniecības projekti, t.sk. attīrīšanas iekārtu projekti;
- Pirmsskolas iestādes/ pakalpojumi;
- Energoefektivitātes pasākumi;
- Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība;
- Vienotas programmas, ietverot, piem., ūdens, siltuma un elektroapgādi;
- Pilsētvides projekti;
- Meliorācijas sistēmu attīstība ciemiem;

- Profesionāli tehnisko (arodskolu) materiāli tehniskais nodrošinājums;
- Apmācību programmas;
- Dienesta viesnīcas;
- E-pakalpojumu attīstība un pilnveidošana;
- Sporta attīstība (klubi, NVO);
- Publiski pieejamie sporta laukumi.

ESF

Nozares, kurās vajadzētu veidot reģionāla līmeņa sadarbības projektus:

- Skolēnu nodarbinātība;
- Prakses vietas;
- Pašvaldību kapacitātes paaugstināšana;
- Skolotāju prasmju izaugsme;
- Vidējām izglītības iestādēm profesionāli orientētas programmas;
- Interesešu izglītība;
- Sociālo pakalpojumu sniedzēju prasmes un pakalpojumi;
- Atbalsta personāls pirmsskolas un skolas iestādēm;
- Bibliotēku kapacitāte, fondu krājumi, e-grāmatas;

- Tehniskās jaunrades skolas, klubi (inovācijas);
- Bērnu un jauniešu sociālā atbalsta pakalpojumi;
- Atbalsta pasākumi bērnu un jauniešu integrācijai skolās atgriežoties Latvijā no ārvalstīm.

Eiropas Savienības pārrobežu sadarbības programmas

Nozares, kurās vajadzētu veidot sadarbības projektus:

- Ceļi;
- Kurzemes piekrastes veloceļiņi;
- Piekrastes labiekārtojums (stāvlaukumi u.c.);
- Ostu rekonstrukcijas;
- Drošība uz ūdeņiem, glābšanas dienests (aprīkojums, apmācība, piebrauktuves);
- Kopīga policija, piemēram, ar Lietuvas pierobežas pašvaldībām;
- Kultūras, sporta un izglītības projekti;
- Sociālo pakalpojumu attīstība;
- Pašvaldību kapacitāte (IT jomā – dokumentu vadības sistēmas pilnveidošana; mājaslapu uzlabošana);

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

- Uzņēmējdarbības veicināšana;
 - Kultūrvēsturiskais mantojums;
 - Pieredzes apmaiņa;
 - Ekotūrisms (rezervāti, liegumi, putnu vērotāji).
- Lauku attīstības programma; Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fonds**
- Nozares, kurās vajadzētu veidot reģionāla līmeņa sadarbības projektus:
- Meliorācija;
 - Ceļu infrastruktūra;
 - LEADER programmu attīstība un finansējuma palielināšana;
 - Lauku tradīciju saglabāšana;
 - Tradicionālās prasmes;
 - Mājamatniecība;
 - Skolas nodrošinā ar pienu, augļiem, zivīm;
 - Piekrastes labiekārtošana;
 - Infrastruktūras attīstība piekļuvei iekšējiem ūdeņiem (ezeriem, upēm);
 - Kooperācijas atbalsts;
 - Pamatpakalpojumi ekonomikā iedzīvotājiem, t.sk. bērnu laukumi; tas ir lauku teritorijas, ekvivalents pilsētvidei;
 - Karjeru rekultivācija.

3.3. Priekšlikumi pašvaldību speciālistu kapacitātes celšanas pasākumiem

Liela daļa pašvaldību darbinieku norāda, ka ir nepieciešamas visu veidu projektu vadības apmācības, projektu finanšu vadība, apmācības par projektu iepirkuma procedūrām, svešvalodu (angļu) valodas apmācības, uzlabot prasmes analizēt un atspoguļot informāciju projektu pieteikumos. Lietderīgi būtu semināri par projektu uzraudzību, kļūdām, par projektu ieviešanu, par

to kā izlietot ES fondu finansējumu, kas projektā palikusi pāri.

Pašvaldību speciālistu kapacitātes celšanai būtu nepieciešami šādi semināri: skatīt 3.2.tabulu.

3.2.tabula

Ieteicamie semināri pašvaldību darbinieku kapacitātes celšanai

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Vienošanās nr. IDP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

Semināra tēma	Ieteicamais saturs
Publiskais iepirkums projektos	<ul style="list-style-type: none"> – Iepirkuma pamatprincipu īstenošana – specifیکāciju sagatavošanā – teorētiski un praktiski apsvērumi; – Tehniskā dialoga iespējas metu konkursos un būvdarbu iepirkumos; – Jaunākā prakse tehnisko specifیکāciju sagatavošanā; – Savas pozīcijas aizstāvības materiālie un procesuālie aspekti strīdos par tehnisko specifیکāciju saturu; – Praktiski specifیکāciju sagatavošanas piemēri dažādos sektoros; – Būvniecības iepirkums un galvenie tā īstenošanas pamatprincipi.
Civiltiesiskie līgumi un to pielietošana projektos	<ul style="list-style-type: none"> – Darba līgumi; – Uzņēmuma līgumi; – Darba līgumu un uzņēmuma līguma nošķiršanas prakse; – Piegādes, pakalpojumu un būvdarbu līgumi – to sastādīšanas prakse projektos; – Līgumu būtiskie un diskutējamie nosacījumi.
Projektu vadības teorijas pielietošanas prakse ES fondu finansētos projektos	<ul style="list-style-type: none"> – Projekta īstenošanas procesa modelis; – Projekta plānošana; – Projekta plānošanas tehniskie aspekti; – Projekta realizācijas būtiskākie

*100% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
 Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
 Vienošanās nr. 1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/022/42*

	<p>aspekti;</p> <ul style="list-style-type: none">– Ieteikumi projekta pieteikuma sagatavošanā un finanšu avotu piesaistē;– Specifiskie aspekti ES finansēto projektu sagatavošanā.
Kvalitatīva komunikācija Eiropas Savienības projektos:	<ul style="list-style-type: none">– ES fondu publicitātes nosacījumi un to izpildes labā un sliktā prakse;– Mediju vajadzības un sabiedrisko attiecību speciālistu sagatavotā informācija par ES finansētiem projektiem;– Preses relīze - efektīvs komunikācijas instruments;– Praktiskās nodarbības.

Izmantotās informācijas un datu avoti

1. www.esfondi.lv
2. www.varam.gov.lv
3. www.eeagrants.lv/
4. www.swiss-contribution.lv
5. Kurzemes reģiona pašvaldību mājas lapas
6. Kurzemes pašvaldību sniegtā projektu datu informācija
7. Sadarbības iestāžu sniegtā projekta datu informācija
8. Intervijas ar pašvaldību darbiniekiem
9. Fokusgrupu diskusijās iegūtā informācija

Pielikumi

- 1.pielikums „Pašvaldību un to iestāžu projektu tabulas”
- 2.pielikums „Intervēto personu saraksts”
- 3.pielikums „Interviju jautājumi”

1.pielikums „Pašvaldību un to iestāžu projektu tabulas”

[*Skatīt Excel pielikumu*] (Ierobežotas pieejamības informācija)

2.pielikums „Intervēto personu saraksts”

Nr.p.k.	Pašvaldība	Vārds, Uzvārds	Struktūrvienība	Amats
1	Ventspils novads	Evita Roģe	Attīstības nodaļa	projektu koordinatore
2	Kuldīgas novads	Gints Preiss	Attīstības pārvaldes attīstības un projektu vadības nodaļa	attīstības un projektu vadības nodaļas vadītāja p.i
		Kaspars Rasa	Kuldīgas attīstības aģentūra	direktors
3	Aizputes novads	Gita Sedola	Attīstības nodaļa	vadītāja/teritorijas plānotāja
		Andris Jankovskis	Attīstības nodaļa	Projektu vadītājs
4	Grobiņas novads	Gunita Laiveniece	Attīstības nodaļa	vadītāja
5	Brocēnu novads	Inta Holodņikova		Projektu vadītāja
6	Skrundas novads	Kristīne Vērdiņa	Attīstības nodaļa	Projektu speciāliste
		Zane Eglīte	Attīstības nodaļa	vadītāja
7	Liepāja	Laura Lipska	Attīstības pārvalde	Projektu nodaļas vadītāja
8	Dundagas novads	Lauris Laicāns	Attīstības un plānošanas nodaļa	vadītājs
9	Alsungas novads	Māra Šmidberga	Finanšu nodaļa	vadītājas vietniece, projektu koordinatore
10	Nīcas novads	Liene Otaņķe	Attīstības nodaļa	vadītāja
11	Vaiņodes novads	Oskars Zvejs		Projektu koordinators, darba aizsardzības speciālists
12	Saldus novads	Sarmīte Ozoliņa	Attīstības departamenta	direktore
13	Durbes novads	Signe Vitāle		Projektu vadītājas asistente
14	Pāvilostas novads	Vizma Ģēgere		Projektu koordinatore

3.pielikums „Interviju jautājumi”

PROJEKTA SAGATAVOŠANA:

- 1) Vai projekta iesniegumus sagatavo Jūsu pašvaldības darbinieki?
- 2) Vai projektu iesniegumu sagatavošanā tiek piesaistīti kādi ārējie resursi? Ja jā, tad kādi un kas ir iemesls kādēļ tiek izmantoti ārpalpojumi?
- 3) Kādas zināšanas nav bijušas pietiekamas projektu iesniegumu sagatavošanā, kā dēļ projekts ir noraidīts vai ir vēlāk radušies šķēršļi tā ieviešanā ?

PROJEKTA IEVIEŠANA:

- 1) Vai projekta ieviešanu nodrošina Jūsu pašvaldības darbinieki?
- 2) Vai projektu ieviešanā ir bijis nepieciešams piesaistīt ārējo personālu? Ja jā, tad kādu un kas ir iemesls, kādēļ tiek izmantoti ārpalpojumi?
- 3) Vai maksājumu pieprasījuma un progresa pārskata sagatavošana Jums ir sagādājusi kādas grūtības? Ja ir – kādas?
- 4) Kura finanšu instrumenta projektu ieviešana Jūsu iestādē ir bijusi vienkāršāka/sarežģītāka – lūdzu minēt piemērus?
- 5) Vai Jūsu iestādes projektiem ir tikušas neattiecināmās izmaksas un ja jā, tad kādas? Kāds tam ir bijis iemesls?
- 6) Kādus projektus (idejas) Jūsu pašvaldībai ir bijusi nepieciešamība īstenot novada attīstībai, bet nav bijis pieejams ES struktūrfondu vai citu finanšu instrumentu finansējums?

SADARBĪBAS IESTĀDES VĒRTĒJUMS:

- 1) Kā Jūs vērtējat sadarbības iestādes spēju un kompetenci sniegt Jums nepieciešamās konsultācijas un informāciju?
- 2) Ar kuru sadarbības iestādi (piemēram, LIAA, CFLA, LAD u.c.) Jums ir bijusi pozitīva sadarbība? Norādiet pozitīvos aspektus.
- 3) Ar kuru sadarbības (piemēram, LIAA, CFLA, LAD u.c.) iestādi ir bijusi negatīva sadarbība? Norādiet negatīvos aspektus?

- 4) Vai Jūsu pašvaldību apmierina sadarbības iestāžu lēmumu, atbilžu sniegšanas ātrums? (lūdzu norādiet, kuru iestāžu sniegtā informācija apmierina, kuru nē)
- 5) Vai līguma slēgšanas procedūra Jūsu pašvaldības projektiem ir noritējusi plānotajā laikā?

INFORMĀCIJA PAR ES FONDIEM:

- 1) Kur Jūs parasti saņemat informāciju par ES fondiem, projektu iesniegšanas iespējām (piemēram, e-pasti, mājas lapas, semināri u.c.)?
- 2) Kādus informācijas resursus Jūs izmantojat projektu sagatavošanā (vadlīnijas, rokasgrāmatas u.c.)?

JŪSU IESTĀDES PROJEKTU SAGATAVOŠANAS UN IEVIEŠANAS KAPACITĀTE:

- 1) Cik darbinieki Jūsu pašvaldībā nodrošina projektu sagatavošanu/ieviešanu?
- 4) Kāda papildus izglītība, kursi ir nepieciešami Jūsu pašvaldības darbiniekiem, lai kvalitatīvāk sagatavotu un ieviestu projektus?

Jūsu ieteikumi un rekomendācijas plānojot 2014. – 2020.gada ES finanšu instrumentu sadali reģionu attīstībai?

Priekšlikums reģiona līmeņa sadarbības projekta idejai nākamajā plānošanas periodā